

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ

София, ул. „Врабча“ № 2.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ прѣдплата.

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
1. На южнитѣ прѣдѣли (Стихотворение)	145	7. Домовладиката	152
2. Призванието на България въ разрѣшенето на Източния Въпросъ	146	8. Завѣсата падна (Стихотворение)	155
3. Денътъ, когато всичко на криво върви	147	9. Идеалитѣ на Библията	155
4. Смъртта (Стихотворение)	149	10. Недѣлното училище	157
5. Уестминстерската Библейска Конференция	150	11. Изъ далечнитѣ страни	158
6. Създание на милосердието	151	12. Отъ „Земята на хилядитѣ езера“	159
		13. Вжтрѣшни новини и обяви	160

На южнитѣ прѣдѣли.

Тамъ в'долината на сълзи, страдания,
Ей тамъ дѣ плаче Македония,
Днесъ братя гинятъ, чуватъ се стенания,
Тамъ Рила гледа беззакония!

Че тѣ нѣсть вѣка бѣха мъченици,
Че тамъ в'кланета иѣкой ги хвърли,
Че мратъ в'бѣсилки или в'дѣтъ тъмнини,
До днеска никой тѣхъ не съжали.

Тамъ нивга слънце топло не огрява;
Тамъ стоятъ нори мрачни небеса;
Морето жална иѣсенъ залюлява;
Тамъ вѣчно пада кървава роса.

Но стига звѣрства и молби нечути!
Нимѣ край други иѣма тази сѣдба! . . .
За насъ велики ставатъ тѣхъ минути,
Ей тамъ зове ни бойната трѣба!

Да минемъ дружно южнитѣ прѣдѣли!
Окови робски нека ний строшимъ!
Тамъ лжѣ отъ правда оцѣ не сж видѣли,
Тамъ братя стѣнятъ — нека ги спасимъ!

И Богъ днесъ чува воплитѣ послѣдни,
На братя помощъ иска да дадемъ.
Намъ любовта е химнитѣ ни побѣдни:
Тѣ да живѣятъ, ние ще да мремъ!

О, днесъ високо топътъ заговори,
На всица спомни тѣхнитѣ тѣгла.
В'Пиринѣ и Странджа другъ екъ отговори:
И грѣмъ и трѣсъкъ — стѣлятъ се тѣла.

Пакъ бой отчаенъ. Тѣтне тамъ земята;
Небето с'пламъкъ румѣнь се покри.
Сърдця велики тичатъ къмъ борбата;
И слаби воли ставатъ канари.

И като тигри хвърлятъ се въ боя,
Не сѣцатъ рани нито студоуе.
Не жалятъ нищо: стига за героя
До край да смаже свойтѣ врагоуе.

И в'б'й ли падне, младъ ли той загине,
С'усмивка ледна срѣщнатъ би смъртта.
Той дългъ свещенъ не иска да отминѣ,
Той смъртъ достойна чака на свѣта.

Смъртта е сладка в'дивитѣ усон,
Дѣ плачѣ е стигалъ синьото небе,
Дѣ толкозъ вѣка кървави порон
Земята понха — бойното поле.

Гърми тамъ, свѣтка — робътъ оцѣ се бори.
Не пита никой колко той страдѣ,
Но братътъ стана, топътъ заговори,
Екнѣ гората: дайте свобода!

В.

Призиването на България въ разрѣшението на Източния Въпросъ.

Ударилъ е часътъ, настѣпилъ е моментътъ за важни и сѣдбоносни промѣни въ юго-източна Европа — страна надарена отъ Създателя съ всички блага и добрини, но озлочестена, останала надирѣ, потънала въ кърви и стенания поради вѣковния гнетъ на ислямизма! Изъ историческитѣ тракийски равнини и македонскитѣ усои се чуе страшенъ вой отъ борба жестока между поклонницитѣ на кръста, свободата и прогреса, и вѣковнитѣ мѣчителни тирани, привѣрженици на Мохамеда. Едва що отърсили отъ себе си оковитѣ на робството и заживѣли напредничава съ самостоятеленъ животъ, малкитѣ християнски държави на балканитѣ забравятъ старата расова вражда, улавятъ сѣдбоносния моментъ и си подаватъ ръка, за да освободятъ своитѣ единородци отъ онази тирания, която е била позоръ на християнството и цивилизацията. На тази минута цѣль свѣтъ е устрѣмилъ погледи къмъ Близкия Изтокъ и съ недоумѣние се пита »какъвъ бѣше този чуденъ, тайнственъ гений, който тъй умѣло скрои този планъ и поведе балканскитѣ държавици къмъ спасително единение? Безспорно като най-главенъ и жизнеспособенъ факторъ въ балканския блокъ се счита младата България, а за вдѣховителъ и организаторъ на съюза, който озадачи и изненада цѣла Европа, се заслужено сочи на българския царъ Фердинандъ I. Какъвто и да бѣде изхода на тази война, двѣ нѣща не може да се откажатъ и тѣ сѣ заслугитѣ и първенството на нашата дипломация и числеността и боевата готовностъ на българската армия. Значи въ прѣдприетото освободително дѣло за извоюване автономията на Македония, Одринско и останалитѣ турски провинции, България е призована отъ Провидѣнието да принесе грамадни, неизброими морални и материални жѣртви. Това, що днесъ се дава за свободата на нашитѣ единородци отвѣждъ Рила и Родопитѣ — животъ, имотъ и спокойствие, никога не е ставало до сега. Ала тѣзи скѣпни жѣртви, принесени за една свещена кауза, за обезпечение чести, живота и имота на поробенитѣ не ще отидатъ напраздно. Слѣдъ изгрѣва на свободата, Македония и Одринско, до сега запустѣли и останали въ всѣко отношение надирѣ, ще възкрѣснатъ въ новъ животъ и въ течение на нѣколко години, тѣ ще станатъ цвѣтуци градини, и тѣхното всестранно повдигане не може освѣнъ да се отрази най-благоотворно върху прогреса на сѣсѣдното царство България. Нека за минута си прѣдставимъ, какъ тѣзи измѣчени провинции ще си починатъ и съвзематъ, щомъ прѣстане вилнѣнето на четитѣ, башибозука и анархията. Ала това не е всичкото. Ако освободителното дѣло се увѣнчае съ пълна сполука, морално България ще се издигне не само прѣдъ себе си, но и прѣдъ цѣлия културенъ свѣтъ. И човѣцитѣ, частно, и народитѣ живѣятъ животъ достоенъ и напредничава, само когато се стрѣматъ къмъ високи идеали и съ готовностъ се жертвуватъ за благосъстоянието на ближнитѣ си. Новейшата история не е записала въ лѣтописитѣ си по-славни събития, както освободението на четиритѣ милиона черни робивъ Америка, еманципацията на България отъ Русия и въздигането ѝ до днешното завидно положение, и въ най-новитѣ врѣмена освободението на островитѣ Куба и Филипинитѣ изподъ испанската тирания.

Добрѣ, че се срѣщатъ, като оазиси въ пустинята такива велики подвизи, извършени отъ безинтересна любовъ, къмъ страдащото човѣчество, иначе страшната надмѣнностъ и ненаситната алчностъ на тъй нареченитѣ »велики« държави да заграбятъ цѣлия свѣтъ и да потѣпчатъ правѣта на слабитѣ и угнетенитѣ би направила да се отчае човѣкъ отъ всичко. Нека малката България подражае примѣра на Съединенитѣ Щати въ Америка и на своята велика освободителка Русия; нека остави скѣпъ завѣтъ на грядещитѣ поколения, че жертвувахме всичко и доблестно изпълнихме дълга си за освобождението на нашитѣ братя въ Македония и Одринско. Това именно ще покаже, че пролѣтата кръвъ на хилядитѣ руски войници и храбритѣ опълченци не е отишла напраздно, и че въ невѣдомитѣ наредби на Провидѣнието намъ прѣдстои да изпълнимъ една велика културно-просвѣтна мисия на Балканитѣ. Това ни навежда изведнажъ къмъ втората точка на нашитѣ размишления.

Ролята на България въ обединението на Балканскитѣ държавици въ една компактна група или конфедерация. Тази златна мисль е била възделената мечта на мнозина отличивши се патриоти и държавни мѣже прѣзъ миналото. Мнозина отъ тѣхъ починаха безъ да видятъ и най-малкитѣ знаци за нейното реализиране. *Расозата омраза* между разнитѣ християнски народности на балканитѣ, подклаждана съ голѣма умѣлостъ отъ турското правителство и близкитѣ »велики« държави е била грамадната и неодолима прѣчка, вѣковната язва, що е ощетявала всѣкакви замисли или опити къмъ взаимно разбиране, а камо ли къмъ съюзяване. Всичкитѣ старания, за да се дойде до нѣкакво споразумѣние и да се намѣри нѣкаква обща база на дѣйствие сѣ се указали повече отъ несполучливи; всички разумни съвѣти, давани по тази посока отъ най-добритѣ и искренитѣ приятели *отвѣнъ* сѣ били сящо »гласъ, който вика въ пустинята«. Нито една отъ балканскитѣ държавици, ако и застрашавани отъ вънъ и отъ вътрѣ, не е била готова да отстъпи отъ позициитѣ си и да подаде братска ръка на другитѣ. Впоследствие апетититѣ на Австро-Унгария за завладѣване по-голѣмата частъ отъ Балкан. полуостровъ, най-вече слѣдъ присъединението на Босна и Херцеговина, станаха повече отъ кога да е изострени. Възползвана отъ общото ослабване на Русия, тя е чакала сгодния моментъ, за да се нахвърли върху слабитѣ и разнебитени християнски държавици и да стане намѣстница на умиращата турска империя. Но прѣдъ тази опасна перспектива, прѣдъ зиналия политически гробъ, готовъ да погълне и Турция и малкитѣ враждуващи държави се извърши единъ чуденъ и неочакванъ обратъ! Една заранъ, хитрата и будна европейска дипломация осъмна прѣдъ единъ крупенъ фактъ,—съюзътъ на четиритѣ балкански държави: България, Сърбия, Черна-Гора и Гърция!

Дали бѣше нѣкакъвъ миражъ или съновидѣние? Не, това е дѣло свършено! Балканскитѣ държави сѣ съзнали общата опасностъ и еднаквитѣ си интереси и тѣ сѣ образували една здрава, неразрушима група за обща защита и съединено дѣйствие. Мнозина си помислиха, че новородениятъ съюзъ не

е нищо друго освѣнъ »блѣфъ«, химера, който прѣдъ интригитѣ на европейската дипломация ще трае отъ день до пладнѣ. И турци, и европейци се опигаха да го осуятятъ, но не сполучиха. Сега новооснования Балкански Съюзъ се явява прѣдъ свѣта съ високо хуманна програма: »Правда, свобода и миръ за християнитѣ, и съ помощта Божия, съ силата на една 600 хилядна армия, той смѣло поддържа, че »Балканитѣ трѣба да принадлежатъ на балканскитѣ народи«. За 35 години егоистична Европа си е правила оглушки; тя не е искала да се вслуша въ воплитѣ и риданията на измѣнения народъ, нито да държи смѣтка за несправедливитѣ искания на съседнитѣ държави. Сега на политическия небосклонъ внезапно се яви *Балканскиятъ блокъ*, и неговиятъ гласъ Европа, ще не ще, ще чуе.

Интересно е да се знае, кой великански умъ сполучи да разрѣши неразрѣшимитѣ задачи, да отстрани непрѣодолимитѣ прѣчки, да вдѣхне взаимно довѣрие и да докара прѣговоритѣ до пълна сполука? Положителенъ отговоръ на тѣзи запитвания сега едва ли може да се даде, при всичко това можемъ съ увѣреностъ да твърдимъ, че кредитътъ за постигнатитѣ блѣстящи резултати се дължи прѣдимно на българското правителство во главѣ съ Н. В. Царя. Както по своето географско положение, тѣй и по своята численостъ и заслужено влияние прѣдъ свѣта, въ новата констелация на Балканитѣ България се явява, като единица отъ първа величина и като такава тя ще стори всичко отъ нейна страна за да се постави Съюза на здрави и неразрушими основи, така щото въ близкото бъдаще да се осъществи толкозъ желанната идея — *Съединенитѣ Държави на Балканитѣ* съ единъ общъ парламентъ и отдѣлни национални управления! А тази завѣтна идея, еднажъ постигната, ще възроди Близкия Изтокъ и ще донесе неизчислими благослоения — *материални* и *духовни*. Това ни води къмъ третата точка на нашитѣ размишления, *Ролята на България въ духовността прѣраждаше на балканскитѣ народи*. Безспорно, мисията на България, като балканска държава не е единствено политическа; тя е била и ще бѣде до висока степенъ духовно-културна. Нѣкога изъ нейната срѣда се явили славянскитѣ просвѣтителни Кирилъ и Методи и тѣй нареченитѣ Св. Седмочисленици — крупни духовни дѣйци, които дали силенъ потикъ на християнската култура и разсѣяли старобългарската книжина извънъ прѣдѣ-

литѣ на България. По всичко изглежда, че и сега нашиятъ народъ е повиканъ да изпълни една велика мисия, като земе живо участие въ духовното възрождане на окръжаващитѣ го народности. Ако е писано народитѣ отъ юго-източна Европа да се упазятъ отъ поглѣщане и да застанатъ съ достоинство въ реда на напредничавитѣ държави, то тѣмъ е необходимо да отворятъ широко вратитѣ си за животдавното влияние на християнския моралъ, за принципитѣ на християнската цивилизация. До сега и тритѣ съюзни държавици сж били лишени отъ пълна религиозна свобода и отъ свободното проповѣждане на евангелието, а послѣдицитѣ отъ тази липса сж били гибелни за тѣхния политически и общественъ напредѣкъ. Не е врѣме, нито му е мѣстото да изтъкваме подробно защо неотдавна освободената България отиде съ бързи крачки напредъ; ще кажемъ само мимоходомъ, че тя дължи своето процвѣтяване *главно* на запазенитѣ добри нрави и на дълбоко всѣяното религиозно чувство въ народнитѣ маси. Слѣдъ освободителната война, като дойде редъ да се изработи Основния Законъ за младото княжество, по явната разпоредба на Божието Провидѣние, вписа се особень членъ, който гарантира свободата на религията и на съвѣстѣта. Слѣдъ 35 годишна опитностъ, ние смѣло твърдимъ, че съ дадената свобода България не е нищо изгубила, но е много спечелила. Ако да не бѣ така, при прѣработването на конституцията миналата година, и царьтъ, и правителството и народното прѣдставителство щѣха да се застъпятъ за прѣмахването на този членъ, но хвала на Бога, ни една жива душа не посегна на него! Сега отъ всичко казано до тукъ, не е ли явно, че България съ своята свободна конституция, съ своитѣ политически и духовни институции, и най-вече съ своя осезателенъ културенъ напредѣкъ, въ качеството си на съюзна държава е повикана да послужи, като образецъ на мощенъ вдѣхновител за възтържествуването на правда, истина, миръ, любовъ и свобода между разнитѣ народности въ юго-източна Европа? Анархията еднажъ прѣмахната и свободата обезпечена за всички, за балканскитѣ народности ще настѣпи нова ера отъ всестраненъ напредѣкъ; плѣмнената омраза ще изчезне и всички ще познаятъ, че сж чада на единъ Богъ и изкупени съ драгоценната кръвъ на Господа Исуса. «Съ нами Богъ!»

J. L. Gordon.

Деньтъ, когато всичко на криво върви.

Деньтъ, когато всичко накриво върви, е деньтъ когато твоята философия на живота пропада. Такава трагедия прѣдизвиква умствено прѣсъздаване. Нервностъ е признакъ на безнервие и показва повече умственъ безпорядѣкъ, отколкото физическо разстройство. Запачата е психологическа, болката е умствена. Човѣкъ е изгубилъ контрола надъ юздитѣ, които направляватъ силитѣ на живота, защото е изгубилъ фокуса на нѣщата. Криво мислене е майка на криво дѣйствуване. Богъ управлява скалата посрѣдствомъ всемирното притежание, дървото — посрѣдствомъ естествени закони, животното — посрѣдствомъ инстинкта, а човѣка — посрѣдствомъ разума.

Разумътъ е умственъ пропесъ, който дава извѣстни типове хора. Ето защо четемъ въ Великата Книга (Библията) за човѣци, които сж »духовноумни«, »плѣтоумни«, »едноумни« и »двосумни«. Ти ще бѣдешъ такъвъ споредъ какъвто умъ имашъ. Ще ти се уладе въ всѣки случай една възможностъ да владѣешъ — »себъ си«. За да можешъ да обучишъ око̀то да гледа, допитай се до артиста. За да можешъ да обучишъ ухото си да слуша, допитай се до музиканта. За да можешъ да обучишъ рѣката си да зида, допитай се до механика. За да можешъ да обучишъ гласа си да пѣе увлѣкателно, допитай се до оратора. За да можешъ да обучишъ ли-

цето си да изражава, допитай се до актьора. За да можеш да обучиш нервите си да те слушат, допитай се до онзи, който може да ходи по вжже, защото

Той има нерви.

Десет хиляди зрители твърдят, че той има здрави нерви. Всички човци имат нерви, го известни хора държат нервите си под съвършен контрол. Контрол над нервите е тайната на щастие. Не оставай съвестта ти да си играе с тебе, или смилателните органи да те занимават, или въображението ти да те прелъства, или особения ти темперамент да те мами, — бжди господар над себе си. Помни, че имаш двойка натура: висше и низше, — „себе“. Заповядай на себе си, както човък заповяда на коня си.

Помни, че твоите лични смущения всекога изглеждат най-големи. Няма по-мрачно и жалко състояние от твоето. Като че съдбата е погледнала на тебе с зловредно око; като че си роден само за страдания; защото, колкото много или малко и да планираш, както и да нареждаш и работиш, „всичко на криво отива“. Това е твоята опитност, тази е опитността на твоя създ и моята лична опитност. Тъй и всички казваме: няма смущения, като нашите! Но смущенията не са характерни само на една класа, на един род, призвание или професия. Дето има труд, има грижи, или наклонност към грижи.

Капитаните на аероплана, който хвърчи през безкрайните небесни простори, е измамил, че има празнини из въздуха. Въображаваха си, че той ще е сполучил да се издигне над атмосферата на всеко смущение и грижи, но не е така. Без всекакво изключение, ние всички имаме дял в житейските неслоди. Уилям Гладстон на висотата на славата си извикал: „Аз воля кучешки живот“. Д-р Чарлс Диймс казал, че небето по неговото схващане било „мъсто, дето няма вече писма да се пишат“. Сърт Джеймс Симсът, знаменит английски лекар, казал: „копчя за една весела разходка, слъд която не ще намръя болник на легло“. Няма работа, място или положение в живота без никакви особни грижи, досади, затруднения, скърби и изненади.

Царско сърце.

Платон казва: „Ако можеме да разгледаме сърцето на един цар, щяхме да го намърим пълно с ударни блъзи и черни рани“. Д-р Вениамин Ръш казал на своите студенти по медицината: „Младежи, всекога имайте по два джеба, един малък и друг голък; малък джеб за парите си, а голък за досадите в живота“. А това говорил преди половин век, преди за всеки да стане достояние домашната медицинска енциклопедия и всеки да стане сам за себе си лекар.

Общеприето мнение е, че съществува една професия без никакви съткновения, грижи и скърби, именно проповедническата. Работата на проповедника сама по себе си, по мнението на мнозина, е много проста. Ако той знае, как на края на проповедта да дойде до една задоволително заключение, ако знае как да привлече волно слушателство, как да си изтегли заплатата, то всички задачи са разрешени за него. Ако е тъй, кой не би станал проповедник? Защо ли тогаз има проповедници, които изглеждат бледи, загрижени и „много смутени за много нища“? Грижите са всеобщ поплак. И дцата даже си имат свои грижи. Ти може сам да виждаш отражение на твоя собствен темперамент в онзи на дцето ти и се смещ на неговите дребнави грижи; но не виждаш ли, че ти си сам възрастно дце, че твоите мъжотии ти се виждат действителни, а онзи на дцето ти въображаеми? Тъй върви свътът.

Слъд всичко бжди хладнокръвен.

Помисли си, колко много хора има, които носят големи товари и пак са хладнокръвни. Голмо е знанието на Емерсоновата фраза: „Енергията е спокойствие“. Всеки може да се развълнува, но онзи, който е уверен в себе си, е въплотение на спокойствието. Уелингтон завършвал военните си рчи с няколко най-трогателни, почти в шепот изговорени думи. Обаче, никой никога не узнал ни снка от душевните му вълнения. Велик човък е онзи, който е станал господар на себе си. Кога свещта гори, тя издава свтлина; кога пръци, тя издава дим. Димът е изхабена свтлина. Нервозността е знак на сила, но не е сила. Голма гршка е сприваост и бързина да се нарича сила. Човък, който се нервирва до припадък, не е силен; макар и шесгима да не могат да го удържат Четворица едвам удържаха Наполеона Велики в предсмъртните му припадци. Има сила, която е слабост. Грижите са такава сила. Грижите са убили много велики хора, а не са създали нито един. Спокойствието е характерна черта на една велика душа.

Душевното разположение на човка.

Помни, че разположението на човка е нещо повече от занаятното му. „Настроението, казва епископ Уатсън, съставя девет десети от религията на човка“. То съставя девет десети от всеко нещо в живота. Настроението е темперамент, а твоя темперамент е начин, по който гледаш на нещата. Един слъд войник от Ливерпул, носил на гърдите си плакарда, на която пишело слъдното:

Сражения	6
Рани	4
Дца	5
Всичко	15

Музиката от ржния орган на сжния войник постоянно му донасяла щедри подаръци*) Сидне Смит завършил писмо до приятеля си с слъдната заблъжка: „Страдам малко от задух и седем други болести, но иначе съм много добър. Кога известен проповедник обявил от амвона псеньта: „Пръброй благословенията си едно по едно“, един слъд човък от слушателството прошепнал: „Аз не мога да сторя това, защото никога не ще мога да ги пръброя“. Има слъпи да виждат а без никакви недостатъци хора — слъпи. Роксана, съпругата на Лайман Бичар, пише тъй: „Това, което най-много ме плаши, е крайната ми наклонност да гледам към всичко от най-свтлата страна, да облека всеки предмет в най-свтли краски, да виждам в цълата природа надежда и радост“.

Песимизъм.

Но всички не сме надарени с такова благо и свтло разположение на духа. Дано да бѣхме! Робертсън от Брайтон казва за себе си: „Най-голмата гршка на моя характер е липса на свтли надежди. Според френологията, голма прѣдпазливост и страх, и съвсѣм малка доза надежда създава песимиста. Кога Твен чул за смъртта на Матей Арнолд, сънасъшка писал: „Горкия Матей! Той ще отиде на небето, но и самото небе не ще му се хареса“. Има хора, които никога не се задоволяват, на които нищо не се харесва нищо напълно не удовлетворява, нищо не въз-

*) Този войник поради физическата си некадърност вследствие войната бил принуден да изкарва прѣхраната на семейството си с просия.

хищава, нищо не раздвижва. Най-слабият свѣтликъ ги заслѣпява, тихиятъ вѣтрецъ изстудява, горещината измъчва, дъждътъ имъ досажда и свѣтътъ ги душевно яде. Тѣ никога не сж тѣй щастливи, както когато сж свършено нещастни. Когато пѣятъ, тѣ въздишатъ.

Нѣщо по-цѣнно отъ 1000 лири.

Д-ръ Самуилъ Джонсънъ твърди, че навикътъ да се гледа на свѣтлата страна на живота е по-цѣненъ „отъ хилядо лири на годината“. Робертъ Люисъ Стивънсънъ, лице съ лице съ смъртта, отива по-далечъ, като казва: „Първата стѣпка къмъ щастие е да си набоженъ“.

Тѣлото е нераздѣлно отъ мозъка. Когато мозъкътъ обуздава тѣлото, човѣкъ е свободенъ; когато тѣлото дразни мозъка, човѣкъ е нервозенъ. Здравото на Карлайлъ се разстроило, когато той пишелъ съчинението върху живота на Оливеръ Кромвелъ, и Морисъ казва за него: „Карлайлъ вѣрваше въ Бога до врѣмето на Оливеръ Кромвелъ“. Тѣлото трѣбва да се пази въ пълна хармония. Въ хармония съ Вѣчния ли? Да, но прѣди всичко, въ хармония съ себе си. Не се убивай съ прѣсвѣлена работа. Ако не можешъ, не можешъ, нищо повече!

Успѣшниятъ търговецъ казва: „Господинъ Пастирю, бжди акуратенъ въ кореспонденцията си“. Можехъ да съмъ акуратенъ, ако разполагахъ съ двайсетина стенографисти, на които да заповѣдамъ. Обаче, успѣхътъ зависи отъ извѣстно съсредоточение въ всѣкидневната работа. Да си послужи съ израза на Емерсона: „заеѣ съмъ на първо мѣсто“ съ амвона. Богъ не ме е призовавалъ да ръководя кореспондентско училище, а да проповѣдамъ. Човѣчеството първо, приготвление за амвона второ, а канцеларски дреболии, когато съмъ разположенъ. Прѣдпочитамъ да съмъ живъ проповѣдникъ съ пълна църква, а не мъртавъ съ всичкитѣ си писма отговорени. Има, обаче, писма, които отговарямъ изведнажъ — писмата на сърдцесъкрушенитѣ.

Изостави!

Изостави нѣщата, за които е съвсѣмъ безполезно да се тревожишъ. Никой никога не е падналъ подъ удариѣ на днешния день. Тревожитѣ на утрѣшния день сломяватъ душата. Има два нещастни дни — вчера и утрѣ. Миналото е отишло — отишло за винаги, а утрѣшниятъ день не е още дошълъ. Вчера и утрѣ сж лѣвъ заспали кучета, нека си лежатъ. Доволно е на деня неговото му зло.

Прѣди три години президентъ Уилямъ Тафтъ казалъ на единъ кружокъ свои другари: „когато размисля за всичкия успѣхъ и щастие, на които съмъ се радвалъ, чудя се съ трепетъ, дали не ще ме сполети нѣкое бѣдствие да разруши всичко“. Но ето, че Теодоръ Розвелтъ го прѣслѣдва сега съ голѣма тояга. Той очакваше смущение и това го снамѣри.

Нека се помни още, че има първостепени и второстепени грижи. Ако си рѣшенъ да имашъ грижи, гледай поне да сж първокачествени, благопристойни, почтени, аристократически грижи — грижи достойни за смущение. Избави живота си отъ дребнавостта му. При писалището на единъ мой приятелъ, търговецъ, намѣрихъ дѣска за обявления, на която началникътъ на индустрията приковалъ листче книга да напомня на търговеца за „десетѣтъ най-важни нѣща“, въ които трѣбало да съсредоточава ума си прѣзъ идния мѣсецъ. Пази се отъ крупни прѣдприятия!

И да речемъ, че е възможно да те сполети най-големо зло, свѣтътъ пакъ ще си напѣдва. Всичко съдѣйствува за добро за всѣкого. Титаникъ, най-добриятъ параходъ до сега, потънз, но ише за напѣдъ ще имаме по добри параходи, по добри моряци, по добри спасителни лодки, по-добри капитани, по-добри граждани, по-добри милионери.

Една пълнителна гледка.

Бѣхъ еднажъ въ единъ английски катедралъ. Заходещото слънце бѣ запалило безброй вълшебни свѣтила по западнитѣ прозорци. За хиляди години, поклонници сж стоели подъ своדותѣ на този храмъ. Въ звънливия мраморенъ подъ лежатъ смъртнитѣ останки на владци, ректори, свещеници и хорови водители. Поколения слѣдъ поколения сж дохождали и отивали и тѣхнитѣ сѣнки блуждаятъ изъ самотнитѣ, свещени жгли. Стоехъ и си мислѣхъ за летежа на годинитѣ. Какви голѣми множества сж се трупаели тукъ, какви слушателства тихо сж стоели въ самотна молба! Служили сж тамъ сърдцесъкрушени свещеници, които сж скърбили надъ жалкитѣ останки на по-славни дни; славна музика е нѣкога ехтѣла изъ тия величествени колонади, но сега всичко е вече прѣминало. Само споменъ отъ всичко безмълвно царя.

Заминали сж тѣ отколѣ, коститѣ имъ тихо почи- ватъ. Столѣтия сж дошли и сж се изминали, столѣтия дохождатъ и си отиватъ, — а ти защо се грижишъ? Племето се е прѣобърнало на царство, царството на империя, империята на побѣждающа раса, а кръстътъ върху знамето на хиляди славни сражения се вѣе надъ всичко. Щомъ Богъ царя въ небето, всичко е добръ на земята. Ти защо се грижишъ?

Прѣвелъ: *Ст. Ивановъ.*

С м ѣ р т ѣ т а .

П. Ковалевски.

Суетностъ безмѣрна
Изпълва свѣта;
Една тукъ е вѣрна
Смъртъта.

Все тѣне в' забрава
Напѣдъ се гради,
Но тя не минава,
Слѣди:

И клетки, и жалки,
До сетни сюрмахъ,
Мушницитѣ малки
Катъ прахъ.

Тя врѣме не губи,
Тя мила, играй,
Пригрѣща и люби
До край.

Свѣнецъ си вѣнчава
И простъ, и великъ;
Живота скратява
Въвъ мигъ.

Прѣв. В. П. В.

Д-ръ Ст. Томовъ.

Уестминстерската Библейска Конференция.

Съ бързия тренъ отъ Лондонъ г-нъ Фурнаджиевъ и пишещиятъ тѣзи редове пристигнахме въ понеделникъ, на 8 юли (н. к.), на 5 часа слѣдъ пладнѣ въ Мѣндели, малко село, хубаво разположено край морето. Слѣдъ като се настанехме въ една удобна стая на единъ хотелъ и се подкрѣпихме съ скромна вечеря на опрѣдѣления за насъ и за двадесетъ други проповѣдници, посѣтителни на конференцията, ресторанъ, ние потеглихме къмъ шатрата, дѣто на 7 часа се отваряше *Седмата Уестминстерска Библейска Конференция* подъ ръководството на Д-ра Камбелъ Морганъ.

Пристигнахме нѣколко минути слѣдъ 7 часа и шатрата бѣше вече прѣпълнена отъ слушатели — мъже, жени и не малко момчета и момичета, повечето дошли отъ Лондонъ и разни градове изъ Англия нарочно за конференцията. Шатрата, издигната близу до лѣтната къща на Д-ра Морганъ нарѣчена „Нортфилдъ“ за споменъ на мѣстността въ Америка, носеща сѣщото име, дѣто покойниятъ г-нъ Мули, отвори прѣди години училище и дѣто всѣко лѣто се държатъ живи сказки и проповѣди. Шатрата събира около 1000 души. Срѣщу входа на горнята частъ на шатрата е платформата, на която има мѣста за опрѣдѣленитѣ по програмата сказници и проповѣдници. Отъ двѣтъ страни на шатрата съ главни букви на английски бѣ поставено *мотото* на конференцията, гласеще отъ едната страна: *„Съединени съ Словото Божие, говорено отъ Отца, воплощено въ Сина, тѣлкувано отъ Духа, и отъ другата: „Отговорни за Божието Слово, добръ схващано и разбираемо отъ светиитѣ, воплощено въ Църквата, прогласявано въ свѣта“.*

При влизането ни въ шатрата ние захемъ мѣста близу до входа. Пѣше се живо духовна мѣсень, която биде послѣдвана отъ двѣ кратки, но усърдни молитви. Слѣдъ това се изпѣха още една-двѣ пѣсни и се държахъ двѣ-три молитви. Като изтече врѣмето за молитвеното събрание, на платформата застана Д-ръ Морганъ, който най-любезно привѣтствува съ *добъръ дошли* всички присѣстващи. Той наблѣгна на факта, че седмата конференция се посрѣща съ по-голямъ вѣра отъ другъ пѣтъ въ побѣдоносната сила на Словото Божие и посочи на горѣнзложеното мото съдържащо прѣобладаващитѣ у посѣтителитѣ на конференцията мисли. „Ние сме събрани“, прибави Д-ръ Морганъ, „не за да защищаваме Библията, защото тя е способна сама себе си да защитава, събрани сме, за да я изучаваме, и да се научимъ какъ да я прѣподаваме и на други, гледайки на Тогова, който я е лалъ като Свой печатъ и Свое благословение“.

Тогазъ Д-ръ Морганъ прѣдстави на конференцията пасирия на лондонската църква Christ Church, Д-ра Браутонъ, който държа първата конференция-проповѣдъ върху Лука 4; 36: „И смаяха се всички, и разсваряха се помежду си и думяха: Що е това Слово, че Той съ власть и сила повелѣва на нечиститѣ духове и излѣзватъ?“ — Прѣдметътъ му бѣше: *Исусъ, като проповѣдникъ и учителъ*:

Ето вкратцѣ и съдържанието на хубавата и назидателна проповѣдъ:

Има три начина, по които ученитѣ въ днешно врѣме обясняватъ подигането и процѣвяването на велики мъже, именно: наслѣдственостъ, обстановка и възпитание. Исуса, обаче, най-великиятъ проповѣдникъ, и учителъ, не можемъ да обяснимъ съ тѣзи нѣща. Какъ, тогазъ, да си обяснимъ Исусовото безподобно величие? Три нѣща сж потрѣбни за държането на велика рѣчь. Тѣ сж: великъ

случай, велика тема и велика личностъ. Великиятъ американски ораторъ Данаилъ Уебстеръ, държалъ въ 1830 г. чудесна рѣчь, съ която той защитилъ освобождението на робитѣ. Тази рѣчь дълбоко трогнала не само членове на сената, прѣдъ които е била държана рѣчътъ, но и цѣлия американски народъ. Въ онзи случай Уебстеръ дѣйствително ималъ великъ случай, велика тема, и може да се каже, че и неговата личностъ е била велика. Двадесетъ години по-слѣ сѣщиятъ Данаилъ Уебстеръ държалъ втора рѣчь при подобни обстоятелства, но тази рѣчь не произвела никакъвъ ефектъ за туй, че Уебстеръ защищавалъ нѣщо невъзможно — компромисъ съ робството.

И Исусъ Христосъ ималъ и тритѣ горѣспоменати елемента, но той никога не правѣлъ компромиси. Той ималъ 1) великъ *случай* — Неговото дохождане при единъ народъ управляванъ отъ фанатици, невѣрници или аскети, отъ фарисеи, садукееи, или есенийци, въ една епоха на бѣлѣжитѣ социаленъ случай. 2) Неговата *тема* е била темата въ Ис. 61; 2, 8, съ седмкратното изложение на онова, що Той бѣ проведенъ да извърши. Неговата бѣше египетската вѣстъ, и скептичниятъ свѣтъ никога не ще се обърне къмъ Бога по другъ начинъ, освѣнъ чрѣзъ ясното и силно проповѣждане на Евангелието. Нашиятъ отговоръ на критикитѣ противъ християнството не трѣба да е дълъгъ аргументъ, но животъ, защото ако живѣемъ това, що Христосъ е училъ, ние ще дадемъ най-добъръ отговоръ на всичко, що безвѣрието твърди. 3) Исусъ е притежавалъ чудесна *личностъ*. Тукъ спираме; „смаяни“ сме. Не можемъ да анализираме личността на нашия Спасителъ. Дори и слѣдъ като сме проучили горѣнзложенитѣ главни точки, съ това ние далечъ не сме обяснили силата на Исусова животъ и на Неговата дума. Една дума, обаче, една малка дума обяснява Негова животъ — *любовъ*. Гозорейки прочувствено Д-ръ Браутонъ и юс руви своитѣ доводи и подкрѣпи своитѣ позиви съ редица поучителни примѣри и случки. Особено умилителенъ бѣше неговтъ разказъ за едно момиче, което пжтувайки съ трѣпа въ щата Тексасъ една студена заранъ, слѣзло на една гара, за да купи една чаша топло кафе за една стара, саката и крайно бѣдна християнка. Прѣзъ това врѣме Д-ръ Браутонъ, който пжтувалъ съ сѣщия трѣлъ, водѣлъ оживено прѣпиране съ единъ скептикъ, но и двамата неволно прѣстанали да се прѣпиратъ, като видѣли християнската постѣпка на простосърдечното момиче. „Миличка“, чули тѣ да казва старата жена, „не зная името ти, но зная, че си християнка, защото много приличашъ на Исуса!“ Поразенъ отъ това любеще дѣло, скептикътъ замълчалъ, ако и да не е билъ убѣденъ отъ доводитѣ на опонента си, и тогазъ се обърналъ къмъ него и казалъ: „Браутоне, ако да имаше повече проповѣдници като онова момиче, щѣше да има по-малко скептици като мене!“ Това бѣ Исусовата повѣстъ, разказана по единъ практиченъ начинъ. Ние се нуждаемъ не отъ прѣпирия, но отъ любовъ. За туй именно и Исусовитѣ думи сж били съ власть; тайната е била — *любовъ*.

Нека сега сподѣля съ четцитѣ на *Хр. Свѣтъ* и своитѣ впечатления за водителя на Библейската Конференция, Д-ръ Г. Камбелъ Морганъ, и за начина по който той води събранията. Д-ръ Морганъ, дѣятелниятъ пастиръ на Уестминстерската църква (Westminster Chapel) въ Лондонъ е придобилъ голѣма извѣстностъ не само въ Великобритания, но и въ Съединенитѣ Щати на Америка особено съ своитѣ книги по коренното и всестранно изу-

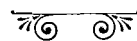
чаване на Библията*). Д-ръ Камбелъ Морганъ е въ днешно време единъ отъ най-първите тълкователи на Библията. Отъ неговата бѣлжита книга „The Analysed Bible“ (Анализираната Библия) сж излѣзли вече деветъ тома, и десетиятъ, върху Матеевото Евангелие, е вече готовъ. Не малка популярностъ е добилъ Д-ръ Морганъ и съ своето *методично* и *енергично* ръководене на Уестминстерската Библейска Конференция, на която той е и главата и душата. Това неусѣтно забѣлзва всѣки посѣтителъ на конференцията. Прѣди всичко Д-ръ Морганъ бодро бди, щото духовната атмосфера, която помага на духовното настроение на присѣдстваващитѣ, да се не смущава отъ нищо. При отварянето на молитвеното събрание всѣка заранъ, първата му поръчка бѣше: распоредителитѣ да биятъ щото закъснѣлитѣ посѣтители да се спиратъ до входа на шатрата и да не смущаватъ събранието. Второто нѣщо; което е много важно и необходимо за поддържане и укрѣпване духовното настроение на слуша-телитѣ бѣше това, че молитвеното събрание всѣка заранъ и вечеръ се отваряше отъ него съ двѣминутна тайна молитва. Това въвеждаше присѣдстваващитѣ при самото Божие присѣствие; и *третото* нѣщо бѣ това, дѣто Д-ръ Морганъ бѣ успѣлъ да научи всички участващи въ молитва да бждатъ *усърдни* и *кратки* въ молитвитѣ си. Редътъ на молитвенитѣ събрания бѣ такъвъ, че и най критичниятъ посѣтителъ не би могълъ да съзре нѣщо неприлично или несъвмѣстимо съ цѣлята на тѣзи събрания.

Послѣ *пѣнието*, ръководено отъ двама младежи отъ които единиятъ свирѣше на пиано, а другиятъ на органъ, бѣше сжщо много живо; но и тукъ сжщинскитѣ ръководители бѣше пакъ Д-ръ Морганъ. По нѣкога, слѣдъ изпѣването на единъ стихъ отъ нѣкоя духовна пѣсенъ, той се обръщаше къмъ събранието и казваше: „Този стихъ не се изпѣ тѣй живо, както можеше; забѣлжихъ, че немалцина на първитѣ чинове не пѣеха; нека всички пѣятъ; още веднѣжъ, моля, сжщиятъ стихъ“, и тогазъ пѣнието биваше много живо и трогателно.

Каква е поуката за насъ отъ всичко това? Главно тази: всички пастири и проповѣдници въ всичкитѣ си събрания за проповѣдъ, увѣщание и молитва да гледатъ да създаватъ *духовна атмосфера* и редовнитѣ посѣтители на тѣзи събрания да култивиратъ *живо духовно настроение*. Духовната атмосфера *неусѣтно* упражнява благотворно влияние върху всички вънкашни и случайни посѣтители. Тази духовна атмосфера обезоружава противници и подиграватели, които пѣнѣкога посѣщаватъ тѣзи събрания, за да се подгаврятъ и дори да размиряватъ. Това много добръ се илюструва отъ единъ случай, които може да се земе за *типиченъ*, и който ми биде разказанъ отъ единъ вжглекопачъ, живъ членъ на църквата въ Америка, въ която проповѣдвалъ година и половина. Той билъ голѣмъ подигравачъ на добритѣ християни прѣди да се обѣрне къмъ Бога. Единъ день въ Англия

отишелъ съ нѣколко души на едно молитвено събрание съ цѣлъ да се подиграва и да прави смущение. „Щомъ сѣднахъ“, каза той, „и една невидима сила като че ме поразилъ, и единъ гласъ като че ми каза: „коленичи и се моли“. Колко време съмъ се молилъ и какво съмъ се молилъ, не помня. Тѣзи думи отъ молитвата ми само сж останали въ паметта ми: „Господи, прости грѣховете ми“. Може би сѣ сжщитѣ думи да съмъ позгярялъ. Въ всѣки случай Богъ послуша молитвата ми и прости грѣховете ми, и отъ тогазъ Той ме с пазилъ, и увѣренъ съмъ, че ще ме упазилъ до край“.

Въ слѣдната статия ще дамъ крагъкъ отчетъ за държанитѣ въ Уестминстерската Конференция сказки и проповѣди и слѣдъ туй ще опиша и Кезвикския съборъ (Keswick Convention).



Хердеръ.

Създание на милосердието.

Когато Всемогщиятъ искалъ да създаде човѣка, всички небесни ангели се събрали на съвѣщание около невидимия тронъ.

— Господи, не създавай човѣка! казалъ ангелътъ на *правдата*. Той ще бжде несправедливъ къмъ своитѣ братя, коравосърдеченъ и жестокъ къмъ по-слабитѣ твари.

— Господи, не създавай човѣка! казалъ ангелътъ на *мира*. Той ще напои земята съ човѣшца кръвъ; първородниятъ отъ човѣшкия родъ ще убие собствения си братъ.

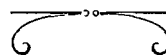
— Той ще оскверни земята, твоего светилище, съ лъжа, казалъ ангелътъ на *истината*, макаръ и да го създадешъ по твоя образъ и да уларинишъ по челото му печата на правдушине.

Тѣ говорѣха още, кога *Милосердието*, най-малкото и най-любимо дѣте на вѣчния Баща пристѣпи до трона и падна на колѣни прѣдъ Всемогщия.

— Създай човѣка, Отче, каза то, създай го по твой образъ, мило създание на твоята доброта. И кога всички твои служители го изоставятъ, азъ ще го подиря, ще се застѣпя съ любовь за него и ще изправа даже грѣшникитѣ му къмъ добро. Азъ ще умилостивя коравосърдечния и ще му вдѣхна съжаление къмъ по-слабитѣ твари. Когато забрави истината и потъне мира, кога се уклони отъ правдивостта и правосъдието, тогава самитѣ послѣдствия на заблудеността ще го възвърнатъ въ правия пътъ и ще го направятъ по-милновиденъ и по-добръ.

Бащата на човѣчеството създаде човѣка, погрѣшимо, слабо създание, но му даде за другаръ *Милосердието*, отроче на любовта, което никога не се дѣли отъ него и никога не сполуча свършено да го подобри.

Не забравяй първобитния си произходъ, о човѣче, кога си коравосърдеченъ, жестокъ и несправедливъ. Божнето милосердие те е призовало на животъ; само любовта и милость тупятъ за тебе въ сърцето на вѣчния Баща.



*) Издаденитѣ до сега отъ Д-ра Морганъ книги сж слѣднитѣ: „Sunrise: Behold He Cometh!“ A study of the Second Advent; The Study and Teaching of the English Bible; The Missionary Manifesta, The Crises of the Christ; Christian Principles; The Bible and the Cross; The Practice of Prayer; The Spirit of God; The Parable of the Kingdom; The Teachings of the Lesson; The Westminster Booklets (of which six volumes now ready). Освѣтъ тѣзи има двѣ други капитални съчинения специално по изучаване на Библията: The Analyse Bible in 2 vols., — others to follow, и Messages of Bible 2 vols for the Old Testament. Най-послѣ нека спомена и книжкитѣ: The Westminster Bible Studies, нѣкои отъ които видѣхме на лѣтното училище въ Варна. Publisher: Hodder & Stoughton, London.

Домовладиката.

Глава XIX.

Една побѣда.

Първата нощ слѣд катастрофата Рексъ не можѣ никакъ да заспи. Смущаваха го и физически, и морални страдания. Вслѣдствие болките отъ изгорѣното рамо, той се въртѣ ту на една, ту на друга страна цѣла нощ. Но главно измъчваха го мисли грозни, безпокойни за безсъвѣстното негово поведение напоследѣкъ. Рексъ се окайваше, за гдѣто се бѣ удалъ на злостни чувства и даже на безчеловѣчни постѣпки спрѣмо единъ, когото въ дълбочинитѣ на сърцето си признаваше за невиненъ. Но най-много се измъчваше отъ себеунижението, въ което бѣ изпадналъ. „Ако да бѣхъ отишълъ само дванадесетина крачки по-близо до взривния материялъ, си казваше той, щѣхъ да бѣда изгубенъ, изгубенъ!“.

Рексъ съзнаваше, че Невидима Ржка, Божията Ржка го бѣ дръпнала да не отиде ни стѣпка по-далечъ, за да го избави отъ явна смъртъ. Да, той можеше да умре безъ да е потърсилъ извинение отъ Хюго; той можеше да умре съ безпокойна, ей даже осквернена съ вѣстъ. . .

А за нещастната случка, кой бѣ виновенъ? Нимѣ пакъ Хюго да се обвинява, както бѣ направила разярената Гепси? Съвѣстъ не! Рексъ се признаваше за единствения виновникъ. И наистина, като му бѣ дотегналъ живота и не можеше вече да търпи самъ себе си, Рексъ се нае съвѣстъ нехайно за оная опасна работа съ динимитъ.

Тия и много други тревожни мисли не дадоха ни за мигъ спокойствие на горкия Рексъ. Той се прѣметаше отчаяно въ леглото си до толкозъ, щото физическитѣ болки се увеличиха. Слѣд болезненитѣ студени трѣпки той пламна въ силна трѣска. И туй съвѣстъ го отчая. Но ненадѣйно се зачуха стѣпки въ коридора. Нѣкой се запрѣ до неговата стая. Като че ли се послуша, и влѣзе тихо.

„И кой ли другъ не може да спи?“ си помисли Рексъ. Слѣд минута той чу до самата негова глава тихъ гласъ да му шепне много нѣжно —

— Мило момче, ти неможешъ да спишъ. Колко ли те измъчватъ болките отъ раната!

Рексъ се обърна и видѣ въ дрѣзгавата ивица тъмнина Хюго изправенъ до леглото му. Самата мисълъ, че не е вече самичъкъ, го успокои. Безпокойнитѣ трѣскави видѣния, които го измъчваха прѣди, изчезнаха незнаяно гдѣ, изплашени отъ присѣдствието на единъ посѣтителъ.

— Дали съмъ охкалъ високо, та се е чуло дори въ твоята стая? попита Рексъ, защото неговата стая бѣ до Хюговата. — Съжалявамъ много, че съмъ те обезпокоилъ, но това рамо. . . много ме измъчва. Но късно е вече. Ти трѣбва да си легнешъ, Хюго. Не искамъ да си разваляшъ нощната почивка зарадъ мене.

— Моята нощна почивка не почва толкозъ рано, Хюго отговори: не е минало много слѣдъ полунощъ. Азъ дойдохъ да те видя, като мислѣхъ, че ще тѣ намѣря заспалъ. Много ми е жалъ, че страдашъ толкозъ. Прѣдполагамъ, че се е прѣмѣстила прѣвръзката на рамото. Моля, оставиме ме да видя, какво е станало!

— Срамъ ме е да те безпокоя по тоя начинъ, Рексъ едва прошепна. Слушай, Хюго, отплати ми се и ти, споредъ каквото азъ ти дадохъ. Понатакъ не се грижи!

Милата, блага усмивка, която внезапно блѣсна въ Хюговитѣ очи, порази Рекса. Той замълча, но Хюго бързо го избави отъ стѣсненото положение, като започна да го успокоява:

— Нека да видя, какво трѣбва да се направи. А, да, именно, каквото прѣдполагахъ, връзката се е прѣмѣстила, раната е останала разкрита и при всѣко обръщане се е търкала и възпалила още повече.

Но всичко ще се натъкми. Горкичиятъ! Не ми е чудно, че не си могълъ да заспишъ отъ болки. Още малко търпѣние — каза Хюго, като Рексъ се одръпваше отъ болѣжъ — и ето свѣрши се!

Болниятъ, наистина, почувствува на минутата облекчение, но въ врѣме на прѣвръзването за малко нему припадна отъ болки. Хюго му даде успокоително лѣкарство и седна при него.

— Колко си ослабналъ, Рексе! той каза по такъвъ нѣженъ, братски начинъ, щото Рексъ се изчерви отъ срамъ.

— Ахъ, Хюго, Хюго! Не мога вече да търпя да се трупамъ само добрини върху главата на единъ, който е заслужилъ. . . . праведно отмъщение.

Иакъ сжия милъ усмивъ огрѣ Хюговото лице. Той сложи ржка върху главата на брата си.

— Какво искашъ да кажешъ съ туй, Рексе? Да не би присѣдствието ми да те отекчава?

О, не! Искамъ да кажа, че ти си най-добриятъ човѣкъ въ свѣта, Хюго! А азъ се отнесохъ тѣй безчеловѣчно къмъ тебе, щото ме е срамъ да те гледамъ въ очитѣ.

— Не приказвай тѣй, моля! Не трѣбва да се обвинява никого само едната страна. И азъ се носѣхъ много струдено къмъ всички васт. Но всичко минало лесно ще се забрави, ако ме приемешъ сега за твой братъ.

Рексъ си подаде неповрѣдената ржка —

— Съвѣстъ не заслужавамъ да се отнасяшъ тѣй къмъ мене, Хюго, слѣдъ всичко, що сторихъ най-вече напоследѣкъ, за да те измъча до смъртъ.

Хюго взи милъ, любещъ погледъ въ лицето на брата си. — Трѣбва да си ималъ нѣкаква причина за това, той каза. Може би да съмъ те прѣдизвикалъ по нѣкой начинъ съвѣстъ несъзнателно. Азъ разбрахъ, че се бѣ появилъ новъ поводъ за обида. Моя е грѣшката, дѣто не ти поискахъ незабавно обяснение.

Тия благи думи засѣгнаха най-нѣжнитѣ струни въ Рексовото сърдце. Той се развълнува до толкозъ, щото Хюго се възчуди, какъ да го успокои.

— Колко несъобразителенъ съмъ азъ! Хюго прошепна, като поглази горещата глава на брата си. Не трѣбаше да ти приказвамъ толкозъ. И ти не бива даже да се опиташъ да говоришъ. Гледай дано можешъ да заспишъ! Има доволно врѣме за обяснения. Въ сжичностъ тѣ сж огъ второстепена важностъ, щомъ сме се разбрали.

Хюговитѣ братски думи подѣйствуваха обайно възъ Рекса. Той си въздѣхна съ голѣмо облекчение и тихо каза:

— Колко добъръ си Хюго, наистина! Нѣкой день ще ти разправа всичко. Тогава само ще се почувствувамъ напълно облекченъ. Сега главата ми е съвѣстъ разбъркана. Не мога да говоря. Ще ти кажа само туй, че се ужасно срамувамъ отъ поведението, което държехъ спрѣмо тебе най-вече напоследѣкъ. Причинитѣ ще ти обясня другъ пѣтъ.

Причинитѣ не сж толкозъ важни, когато заключенията сж удовлетворителни . . . Но да поостана ли при тебе, докато ти се приспи?

— На драго сърдце! Рексѣ отговори признателно. Страхъ ме е да остана самичкѣ съ мисли, като моитѣ; — тѣ не сж ми приятни другари тая нощъ. Като си помисля, че само прѣди нѣколко часа щѣхъ на малко да бжда разкъсанъ на хиляди парчета, всѣки косъмъ на главата ми настрѣхва.

— Наистина, ти се чудно избави отъ явна смъртъ. Но кос те накара да си толкозъ небрѣженъ, Рексѣ?

— И азъ не зная, навѣрно отчаянитѣ мисли, които бѣха почнали грозно да ме мжчатъ, ме докараха до това нехайство. Да, спомнямъ си добрѣ, като отивахъ къмъ огъня, азъ си казахъ: каквото ще, нека става! Кой ли пъкъ ще скърби за мене?

Хюго погледна чудноватото брата си, като да се бѣ достѣнилъ за нѣщо, но не смѣя да запита никакви въпроси отъ страхъ да не го разтревожи пакъ.

— Ние, Калонеритѣ, Рексѣ подзе съ въздишка, сме хора съ страшно буйни темпераменти. Никой не е билъ пощаденъ отъ тоя адски гнѣвъ, който ни озвѣрва по нѣкога и се проявява въ една, или друга форма. Даже добриятъ Оскаръ му става жертва понѣкога. Гепси и азъ се най-силно гнѣвимъ. Гарда, наистина, знае да се себевлада, но и у нея, макаръ потушена, се яри сжщата страсть. Но ти, Хюго, си най-добриятъ; само ти си билъ напълно пощаденъ отъ тая характерна черта на Калонеритѣ.

— Дано да бѣше така, Рексѣ! Ти нищо не знаешъ! Хюго отговори съ тъжна усмивка.

Рексѣ се вгледа изпитателно въ дълбокитѣ рѣзки по лицето на брата си

— Ти си поне побѣдилъ себе си, Хюго!

Но вмѣсто отговоръ Хюго си тежко въздѣхна и послѣ каза:

— Да, хвала на Бога! Но прѣзъ каква горчива опитностъ трѣбаше да прѣмина и колко да страдамъ! Дано никогa не даде Богъ да изпитамъ сжщото!

Рексѣ го погледна въпросително и каза:

— Хюго, не е ли възможно да ми разкажешъ за тая твоя опитностъ?

Хюго се бѣ намѣстилъ въ едно кресло близу до леглото. Висещата абажурена ламба свѣтѣше задъ гърба му и открояваше по ясно красивия неговъ профилъ. Дълбокитѣ рѣзки по лицето му изпъкнаха още повече при спомена за една болезнена случка въ неговия животъ, отъ която той се срамѣше.

— Добрѣ, ще ти я разкажа, ако искашъ, тогѣ каза слѣдъ кратъкъ спиръ. А възможно е, като знаешъ, какво се случи съ мене, да бждешъ и ти по прѣдпазливъ. Ти казвашъ, че си наслѣдилъ Калонеровия буенъ нравъ. Но у мене той е двойно по-силенъ поради южната кръвъ, що тече въ жилитѣ ми. Не вѣрвамъ нѣкога да те е обхващалъ въ такъвъ размѣръ адскиятъ гнѣвъ, на който азъ съмъ билъ жертва.

Тука Хюго дълго мълча и най-послѣ продължи разказа си:

— Дѣдо ми, който ме възпита, бѣше човѣкъ крайно гнѣвливъ и съ странни прѣдубждения. Той се гордѣше съ тия свои характерни особености и най-му бѣ приятно, когато забѣлѣзваше, че и у мене се развиватъ подобни черти. Той обичаше да ме нарича „трѣска отъ стария дѣнеръ“ и ми даваше пълна свобода да буйствувамъ и си служа съ най-пламенъ езикъ стига само да не се противопоставя, разбира се, на нѣкое негово желание. Ние живѣехме сами двамата. Като изключимъ врѣмето, което прѣкарахъ въ училище, азъ живѣехъ въ

пълна, безавторитетна свобода. Слѣдъ смъртта на дѣдо ми останахъ съвсѣмъ самичкѣ въ свѣта, защото ми бѣха влѣхнали да гледамъ съ прѣзрѣние къмъ бащината си фамилия. Ето защо не е чудно, че въ самото начало не можахме да се разберемъ. Сжществували сж неспоразумения и накрѣпени чувства за дълги години и отъ двѣтѣ страни.

Хюго пакъ мълкна за дълго врѣме, но, като и Рексѣ мълчеше съ надежда да чуе по-нататѣшния развой на разказа, той продължи:

— Наукитѣ изкарахъ много леко. Постѣпихъ въ колегиата въ Оксфордъ много младъ и свършихъ курса прѣди врѣме. Слѣдъ туй трѣгнахъ да пътувамъ изъ свѣта съ единъ мой много близкъ приятель. Азъ се мѣчно сприятиелювамъ изобщо съ хората, но съ тоя мой другаръ се бѣхме сдружили още отъ малки; живѣехме заедно въ една стая прѣзъ всичкото врѣме, като студенти въ Оксфордъ. Той ме разбираше напълно и знаеше, какъ да се акомодири съ моя буенъ нравъ. Азъ го обичахъ, както не бѣхъ никого обичалъ прѣди. Еднажъ пътувахме заедно изъ Шотландия. Азъ се особно наслаждавахъ отъ идиличната поза да ловя риба край нѣкоя рѣка, а приятелѣтъ ми рисувахе отъ натура. Съгласявахме се до немовѣрностъ, радвахме се единъ на другъ и на насладитѣ, които природата ни доставяше. Врѣмето минаваше неусѣтно. Бѣхме се сирѣчи въ единъ загътенъ планински кѣтъ край едно отъ Хайландскитѣ езера, и бѣхме единственитѣ странници въ малката гостоприемница. Една вечеръ се разпразвахме за нѣща отъ съвсѣмъ маловаженъ характеръ. И незнаяно какъ се заведе прѣспирия помежду ни. Касаше се за нѣщо съвсѣмъ дребно, но никогa не съмъ могълъ да си спомня точнитѣ подробности на възникналото неспоразумѣние. Азъ не можехъ да търпя никой въ нищо да ми се противопостави. И въ мигъ се разярихъ до себезабрава. Трѣба да съмъ разсѣждавалъ особно глупаво въ случая, защото приятелѣтъ ми настоя на своето си, вмѣсто да се покоря, както обикновено правѣше, когато ме видѣше разяренъ. Това негово тихо надмощие и пълното спокойствие, съ което ми противорѣчеше, ме накара да побѣснѣя отъ гнѣвъ. Въ главата ми се зави шеметъ. Азъ скочихъ и го ударихъ силно по главата. Той падна моментално безъ да издаде единичкѣтъ поне звукъ и се прострѣ неподвиженъ прѣдъ краката ми. Това ме стрѣсна на минутата, азъ огрѣзнѣхъ и се потрунихъ да му помогна да стане, но той бѣ изгубилъ всѣко съзнание и по лицето му внезапно се разлѣ смъртна блѣдина. Азъ се изплашихъ до полуда и повикахъ за помощъ. Дойдоха само да ме увѣрятъ, че всичко е безполезно. Да, той бѣ умрѣлъ, наистина умрѣлъ; а връзъ моето чело се отпечати съ огнени букви Канновия позоръ. Азъ бѣхъ убилъ човѣка, когото най-много обичахъ въ свѣта, моя най-милъ, нераздѣленъ приятель! Убихъ го въ единъ моментъ на себезабрава, на бѣсенъ, адски гнѣвъ.

Дълбока тишина се въцари въ стаята за нѣколко минути. Послѣ Хюго продължи разказа си;

— За ужаса и отчаянието, на които станахъ жертва прѣзъ слѣдващитѣ дни, не мога да говоря. Не знаехъ нищо отъ ту, що се случваше вѣнъ отъ вжтрѣшния мой злобенъ миръ. Грозни призрачни видѣния ме посто-янно измжчаха и не ми даваха покой день и нощъ. Какво ще стане съ мене — съвсѣмъ не се грижехъ. Когато ме заведоха при изслѣдователитѣ, казахъ цѣлата истина. Не се опитахъ ни най-малко да се оправдавамъ, защото бѣхъ увѣренъ, че бѣсилка ме чака. Дохождаха минути, когато дори пожелавахъ да умра само, за да се избавя отъ ужаснитѣ гризения на съвѣстѣта.

Но единъ день се вѣсти при мене въ самотната ми стаичка единъ лѣкаръ, който ме увѣри, че приятелътъ ми билъ умрѣлъ отъ внезапенъ приливъ въ сърдцето. Той е страдалъ, казваше той, отъ сърдечна болестъ за години. Възможно е ударътъ, който съмъ му нанесълъ, да е само ускорилъ смъртта. Въ всѣки случай сигурно е, че тоя ударъ не е могълъ да бжде убийственъ, тъй като болестта е била въ послѣдната си фаза у него и смъртта неминуема слѣдъ нѣкой день. Всичкитъ лѣкари, които аутопсирани тѣлото на приятеля ми, били на мнѣние, че вълнението при разпята било сжидинскиятъ смъртоносенъ ударъ въ тая трагедия. Като зеха въ съображение всички тия факти, сжидитъ ме освободиха още слѣдъ първия разпитъ. При това азъ не бѣхъ тогава пълнолѣтенъ и тѣ не можеха да не се увѣрятъ, че не съмъ ималъ никакво зло намѣрение. Тѣй че работата почна и се свърши безъ по-нататъшни формалности.

Лѣкарътъ, който дойде пръвъ да ме подири, се заинтересува въ мене и ме заведе у дома си. Неговата дъщеря ми стана съпруга слѣдъ нѣколко години. Нѣма защо да разправамъ по-нататъкъ историята на моя животъ, но трѣба да ти кажа, до каква степенъ бѣхъ измъчванъ за дълго врѣме още отъ ужасния споменъ за онова неизличимо отъ паметта ми грозно дѣло. Наистина, тѣ ме напълно оправдаха. Може би, моятъ ударъ не уби приятеля ми, но, кой можеше да ме освободи отъ потрѣсителната гледка на неговото падане? Азъ го виждахъ по-ясно всѣки пжтъ, какъ пада прѣдъ краката ми безмълвенъ и по лицето му се разлива смъртенъ покой. Виждахъ себе си, какъ вдигамъ ржка да го ударя и въ ушитъ ми звучеа громко думитъ на Великия Сжидя: „Който ненавижда брата си, човѣкоубиецъ е“.

Рексъ чу съ трепетъ тия послѣдни думи. Той се силно изчерви, но Хюго съвсѣмъ не забѣлѣза неговото вълнение, дълбоко прѣхласнатъ въ мисли за тжжното минало.

— По онуй врѣме, Хюго продължи, азъ се влюбихъ за пръвъ пжтъ въ живота си. Обикнахъ всесърдечно онази, която ми стана по-послѣ съпруга. Никога не ще мога вече да обикна никого, както обичахъ нея. Азъ съмъ отъ ония хора, които обичатъ еднажъ за винаги. Но, именно, защото я обичахъ толкозъ много, азъ се рѣшихъ никога, никога да не поискамъ ржката ѝ, до като не укротя своя буенъ нравъ, който ме направи прѣдъ моята собствена сѣвѣсгъ (ако не прѣдъ сжда) убиецъ на собствения ми приятелъ. Заклехъ се, че докато не изпжда демона, който подяждаше моя животъ, не ще ѝ кажа ни дума за любовта си. Защо да огорча нейния животъ? Защо да ѝ нанесе срамъ и позоръ? И тѣй рѣшихъ се да мълча, но да воювамъ.

— И побѣди, нали? Рексъ запита.

— Да, побѣдихъ, Хюго отговори бавно, извоювахъ побѣдата най-послѣ; не съвсѣмъ, разбира се, не напълно: тази борба не ще се прѣкрати, докато тупти животъ въ мене. Вирочемъ, азъ сполучихъ да побѣдя себе си до толкозъ, щото не се боехъ вече за бждещата моя съпруга. Но, какво говоря? Казахъ, че самъ побѣдихъ себе си. Това не е вѣрно! Съ собственигъ си сили не бихъ никога успѣлъ да побѣдя врага. Друга мощна

ржка ме зе подъ своя закрила и стѣпка по стѣпка извоюва зарадъ мене побѣдата.

Рексъ бѣше впилъ погледа си въ Хюго, но не можѣ да разбере послѣдния неговъ толкозъ загадоченъ изразъ.

— Ти искашъ, навѣрно, да кажешъ, че *тя* ти помогна? той каза въ недоумѣние.

— Да, тя ми много помогна, това е вѣрно. Тя бѣше моя ангелъ-пазитель прѣзъ ония мрачни дни на грозно отчаяние, но азъ не дължа побѣдага само ней. Тя ми посочи пжтя, тя ми даде вълшебния ключъ, който ми откри новъ животъ, но борбата се извоюва най-сетнѣ отъ една Сила по-мощна, ей несразнима съ онази на моята бждеща съпруга. Братко, ако искашъ да побѣдишъ себе си, и ти трѣба да повикашъ на помощъ тая Сила.

Слѣдъ туй дълбоко мълчание се пакъ въцари въ стаята на болния. Хюго се одързости да каже толкозъ много на брата си, защото бѣ силно разтревоженъ. Горнитъ Хюгови думи, а най-вече послѣдното обръщение, бѣха изговорени съ такава сладостъ и дори невнята тържественостъ, щото засѣгнаха дълбоко Рекса при все, че сами по себе си тия думи бѣха странини, тоя езикъ съвсѣмъ непонятенъ за него.

Хюго не говорѣше много, но въ тоя случай той заговори изъ най-скрититъ глѣбини сърдечни. И всѣка негова дума бѣ прозрачна, като кристалъ, истинна, като чисто злато.

Рексъ бѣ слушалъ много пжти съ прѣнебрѣжение извѣстни думи, които сега упорно звучеа въ ушитъ му.

„Облѣчете се въ всеоржжието Божие . . . счита на Вѣрата . . . шлема на Спасението . . . меча на Духа, който е Словото Божие“.

Дали, именно, съ това всеоржие Хюго е извоювалъ побѣдата? Дали помощта, за която говори той иде отъ Всесилния? Да, казватъ, че Богъ подкрѣпялъ чудно всички ония, които се обръщатъ къмъ Него въ врѣме на мжчителни опитности.

Хюго непрѣменно е искалъ да каже това, Рексъ си помисли.

Тишината още не се нарушаваше отъ никого. Хюго се бѣ завърналъ на страна, замисленъ дълбоко. Рексъ се почувствува самичкъ и се удаде пакъ на собственигъ си тревожни мисли. Колко отблизу избѣгна той смъртта? Животътъ му е билъ пощаденъ отъ невидимата Сила . . . отъ нѣкакъвъ любвеобиленъ духъ, който го е закрилилъ нѣжно. Тия мисли навѣха миръ и неизпитанъ до сега покой въ душата му

За дълго още Рексъ мълча, а мислитъ, които се роеха въ ума му, ставаха сѣ по-сносни и даже приятни.

— Хюго, той най-сетнѣ каза много тихо, и азъ искамъ да се бия въ твоята армия; искамъ да извоювамъ сжщата побѣда, която ти си извоювалъ.

— По право е да се каже побѣдата, която моятъ Капитанъ е извоювалъ, Хюго отговори безъ да се обърне, но съ дивно плѣнителна усмивка. Да, продължи той, побѣдата ще извоюва Капитанътъ на нашето спасение — Господъ Исусъ Христосъ.

(Слѣдва.)



Завѣсата падна.

С. Я. Надсонъ.

Завѣсата падна... Ни нови увлѣченя,
Ни тайна замисълъ, ни щастие катъ прѣди;
Но праведнишки миръ и струпани съмнѣня,
Надежда като димъ в' измжчени гърди...

Въвъ този кжсъ животъ е много прѣживѣно!
Надежди свѣтли, с'тѣхъ и младостъ и любовъ...
И все оплакано... забравено... осмѣно,
Погребано, — не ще то чуй възкрѣсни зовъ!

Въвъ братѣствовѣрвахъ, но злощастенъ катъ тжгувахъ
Съвсѣмъ не различихъ събрата отъ врази;
Познание, свобода за хората жадувахъ,
Но пакъ свѣтътъ е свѣтъ с'безсмислени раби.

Азъ страшенъ бой мечтахъ съсъ злото да захвана
Съсъ жаръ и правда на бичуващи слова, —
Но в'храмъ на истина, — на словото въвъ храма,
Чухъ викъ на продавачи, оргии, мълва.

Любовъ — за мигъ... любовъ — в'бездѣлнето забава,
Любовъ — не жаръ душевенъ, само жаръ в'кръвта,
Любовъ — кошмаръ болѣзненъ, шеметъ отъ забрава...
Не жала тази любовъ, не жала волността!...

Не нея азъ мечтахъ в'безсѣнна нощъ студена,
Не тя прѣдъ мене бѣ, не с'нея се тѣша,
Тя — мисль, — красота, с'цвѣтя бѣ окрасена,
С'усмивка дѣвствена и дѣвствена душа!...

И, като робъ лъжливъ, катъ нѣкой просѣкъ бѣденъ,
Съсъ ярки дрипи доръ тѣй пѣстро се краси,
Животътъ издалечъ е гиздавъ, ненагледенъ,
И само издалечъ влѣче къмъ себе си.

Но щомъ севгледашъ ти, щомъ прѣдъ тебе той застане
Лице с'лице — ще знаешъ, колко е лъжливъ,
Дали великъ подъ вѣншни блѣсъкъ ще остане,
Дали подъ маска на червило е красивъ.

Прѣв. В. П. В.



Идеалитѣ на Библията.

Настоящата статия изваждаме отъ руския ежедневникъ „Утренняя Звѣзда“ брой 42 н. г. Тя прѣдставлява лекция четена отъ М. С. Прохановъ, прѣдъ християнския студентски кръжокъ въ Петербургъ, на 25 Февр. 1911. Печатаме я на български, съ горещото желание да послужи за укрѣпването на нашия скромненъ студентски кръжокъ, който се е нагърбилъ съ благородната задача — прокарване Христовитѣ принципи и въ нашата учаща се младежъ. Дано Богъ бже съ васъ млади ратници!

Произведенията на всемирната литература, науката и философията ни изображаватъ прѣдметитѣ и явленията на дѣйствителния животъ. Нѣма, обаче, никакво съмнѣние въ това, че ако тѣ се ограничеа съ единственото фотографиране на дѣйствителното, скоро би прѣстанали да задоволяватъ човѣшката мисль. Въ човѣшкия умъ има дълбоко и неизкоренимо всаденъ стремежъ къмъ съвършенство къмъ напредѣкъ и зарадъ това той никога нѣма да се помирн съ дѣйствителното. Но за да има напредѣкъ и съвършенствуване, на човѣка сж нужни „образци“, „примѣри“, необходими му сж образцитѣ на прѣдмети, надарени съ съвършени признаци, нужни му сж идеали.

Всемирната литература, наука и философия даватъ ярки идеали въ прѣдмети и явления, които за напредничавитѣ елементи на обществото служатъ като пжтеводни звѣзди по пжта на съвършенството.

Но, като резултатъ на човѣшката мисль, идеалитѣ се явяватъ като функции много промѣнливи. Тѣ зависятъ отъ степенъта на интелектуалното и нравственото развитие на извѣстенъ периодъ, извѣсна епоха.

Поради това, тѣ сж подвѣргнати на закона за сравнението.

Въ Библията тоже нма образи на съвършени прѣдмети. По право казано, на тѣхъ не имъ мяза тѣй добръ

термина идеали, понеже тѣ сж живи рѣалности. Но понеже иматъ всичкитѣ специфични свойства на идеалитѣ, тѣ се явяватъ величини съизмѣрими съ идеалитѣ на всѣко друго произведение на човѣшката мисль.

Цѣльта ми е да покажа, че библейскитѣ идеали стоятъ несравнено по високо отъ всичкитѣ намъ извѣстни идеали, продуктъ на човѣшката мисль и главно отъ научно философскитѣ.

Цѣльта ми е да зачекна три отъ най-виднитѣ идеали: 1) идеалитѣ на човѣка; 2) идеалитѣ на обществото и 3) идеалитѣ на човѣчеството или на международния животъ.

А. Идеалитѣ на човѣка.

Нѣма да говоря тука за такива научни теории като материализмъ и други таквизи, които като конкуриратъ проблемата на съзнанието, понижаватъ човѣшкото естество до „кжсъ вещество“, а всичко сжществуващо, т. е. „всѣки животъ и всѣко съзидане, извѣршено отъ живота, ги сравняватъ съ проститѣ веществени промѣни“.

Нѣм да се докосна до тия учения тѣй като тѣ сж съвсѣмъ несъвмѣстими съ понятията за идеала и сами по себе си сж вече изгубили всѣко влияние на съвършенната човѣшка мисль.

Искамъ да прѣмина на най-възвишенитѣ отъ извѣстнитѣ намъ философски системи и прѣди всичко къмъ най-блѣжитата система въ елинската философия, къмъ системата на Платона.

Въ своя знаменитъ диалогъ „Федъръ“ тоя философъ, отъ името на Сократа подчертава съ безусловна яснотъ истината, че човѣшката природа е двойствена, че тя се състои отъ тѣло и душа и че душата е безсмъртна.

По-нататѣкъ той казва:

„Всичкиѣ души странствуватъ по небето и прие-
матъ различни форми“ . . .

„Душитѣ си избиратъ сами жребий въ новия жи-
вотъ и, при това, често пѣти човѣшката душа попада
въ тѣлото на животното, а душата на животното изново
прѣминава въ човѣшко тѣло, само ако по-рано е била
душа на човѣкъ, тъй като душа, която никога не е ви-
дѣла истината, не може да приеме човѣшка форма, за-
щото по необходимостъ човѣкътъ трѣбва да притежава
способността да мисли за прѣдметитѣ по реда имъ, по кой-
то се състоятъ, отъ много възприятія сѣдинени чрѣзъ
разума въ едно.“

*„Тоя начинъ на мислене е, ни по-малко ни
по-много, възпоминание върху това, което душата
по-напрѣдъ е видѣла, когато е странствувала заед-
но съ боговетѣ и когато е била заета отъ съ-
зерцанието въ сѣщинското битие.“*

Учението на Платона ни поразява съ възвишената
си картина на човѣшките души, живущи тука на земята,
съ възпоминания за „небесното“.

Но азъ вземамъ Библията си и чета тамъ още по-
удивителни нѣща. На първитѣ ѣ страници азъ чета не
за богове, но за единъ Богъ; чета за строгото разра-
ниченіе между душевния миръ на животнитѣ и тоя на
човѣцитѣ; чета още и това, че човѣшката душа има бо-
жественъ произходъ, че тя е частъ отъ Бога (Той вдѣх-
на . . . и стана човѣкъ жива душа) че тя божествена въ
естеството си (по образъ и подобие Божие) и за това е
безсмъртна (Бит 2:7) и че излѣзлата отъ Бога душа е
длъжна пакъ въ Него да се върне, и въ това се състои
цѣлиятъ смисълъ на живота и тука. Като чета тия стра-
ници азъ съмъ поразенъ отъ удивителната простота на
повѣствуването и като зная, че истината е — абсолют-
но елементарна, азъ цѣлъ треперя отъ възторгъ, че въз-
приемамъ тая истина.

Но моя възторгъ се още повече усилива съ една
проста историческа справка Библията е написана нѣщо
800—1000 години прѣди Платона! . . .

Нищо тука на земята не може да задоволи човѣ-
шката душа, както се изразява и руския поетъ :

„И долго на свѣтѣ томилась она,
Желаніемъ чуднымъ полна,
И звуковъ небесъ замѣнить не могли
Ей скучныя пѣсни земли“.

Душата на човѣка всѣкога ще се чувствува чужда
и гостенка, тя всѣкога ще се топи въ желанието си да
се възвърне къмъ Бащата на всичко живо. Но Библията
ми говори още нѣщо, а именно че това връщане е на-
пълно възможно, а не едно просто желание и при това
тъй ясно излага способа, че прѣдъ нейната свѣтлина из-
чезватъ всичките трудности проблемитѣ на доброто и
злото и тайнитѣ на битието. . .

Но азъ отивамъ по-нататъкъ и желая да се докосна
до три най-извѣстни човѣшки идеали :

Идеала на човѣкъ утилитаристъ.

Знайно е, че родоначалници на утилитаризма сѣ ан-
гличанитѣ Бентамъ и Джеймсъ Стюартъ Милъ.

Тѣ ни рисуватъ идеала на утилитариста човѣкъ, на
който главниятъ мотивъ на всичките му нравствени дѣй-
ствия е „благо“ или „ползата“.

Много трудно е да се огради това учение отъ его-
изма, както се е старалъ да достигне и самъ Милъ, но
не сполучилъ. Въ Русия това учение е пропагандиралъ
Писаревъ, въ откритъ форма на егоизмъ.

Въ Библията намирамъ указания, че сѣ сѣществу-
валъ утилитаризма и въ тия далечни врѣмена. Тя говори
за хора, главниятъ мотивъ на които е билъ „наградата“,
които слѣдвали Христа само за това, че „яли хлѣбъ и
се наситили“ и пр. и пр. Но заедно съ това, Библията

нарича такъвъ моралъ — робски, наемнически и му про-
тивопоставя морала на свободния Синъ, който върши ло-
бното отъ любовъ къмъ Баща си; който върши добро-
то и тогава когато не очаква ближайшата полза и даже
тогазъ, когато може да изгуби най-висшето си благо и
дори самия ѣ животъ.

Идеала евдемонизмъ.

Аристотелъ, а особено Епикуръ, рисуватъ идеала
на евдемониста, т. е. на човѣка, на когото главния мо-
тивъ на нравственитѣ му дѣйствия е „щастieto“.

Мнозина сѣ наклонили да показватъ, че тоя идеалъ
има сходство съ идеала на Библияга.

Не може да се отрече че идеала на християнина
включва въ себе си стремѣжъ къмъ „щастие“, къмъ
„блаженство“, но най-напрѣдъ това щастие е различно,
отъ по-висшъ родъ, блаженство не въ земни наслади, а духов-
но блаженство въ общение съ Бога — Бащата на душата.

Но освѣнъ това, стремѣжа къмъ блаженство не е
главниятъ мотивъ за нравственитѣ дѣйствия на християни-
на. Най-вече той се явява като слѣдствие на другъ висшъ
мотивъ, които е удовлетворение волята на Бащата на
душата. Християнинътъ върши всичко въ Името на Бо-
га, за слава Божия и сѣмото негово спасение, т. е. уси-
гураване блаженството той върши или приема като срѣд-
ство да удовлетвори Бога.

Идеала на свѣрхчовѣка.

Ницше е създадъ идеала на човѣка живущъ на
„оттатъшната страна на доброто и злото, истината и лъ-
жата“, възъ основа на приетитѣ отъ него положения, че
„волята къмъ властъ е воля къмъ господство, а най-вис-
шето господство е господство на човѣка надъ човѣка“. Длъж-
ността на свѣрхчовѣка споредъ Ницше е всѣко на-
силственно поработяване другого, всѣко освобожение
въ себе първоначалния „дивъ звѣръ“. Свѣрхчовѣкътъ прѣд-
ставява отъ себе си висши типъ отъ една порода хора,
силни, която, бидейки свободна отъ спѣнката на раб-
ския моралъ, награждава се въ могъщето развитие на
своята господстваща властъ“.

Въ тая теория има извѣстна доза поезия, но, знае
се, че и около демона и ада има тоже поезия. Като сне-
мемъ мантията на поезията отъ свѣрхчовѣка, остава гроз-
ния Тамерланъ съ пирамида черепи.

Свѣрхменното съзачие на човѣчеството е замина-
ло далеко мирозерцанието, което е вдъхновявало Ницше,
и неговиятъ идеалъ не може да намѣри продължителенъ
откликъ въ мислящата частъ на човѣчеството, а особено
при сѣществуването лжнитѣ на другъ идеалъ — на Хри-
стовия идеалъ.

Христовиятъ идеалъ, прѣди всичко, противопоста-
вя на „властта“, даже въ най-висшата ѣ проява въ видъ
на господство на тѣ цѣлия миръ, неизмѣримо по висока
цѣнностъ — цѣнността на човѣшката душа (защото каква
полза, ако придобие човѣкъ цѣлия свѣтъ, а изгуби ду-
шата си). Христовиятъ идеалъ е свѣршенство на ду-
шата. Ето ви образа на човѣкъ съ свѣршена душа.

Ето Человѣка! по външнетъ ви въ него нѣма ни-
то вилъ, нито величие, а отвѣтрѣ той гори съ нетлѣнни
лжчи на кроткъ и великъ духъ; мжждява отъ лентъ
свѣщъ не ще да угаси, трѣсгъ смазана, нѣма да прѣчу-
ли, но буритѣ и вѣтроветѣ му се покоряватъ, Той нѣма
гдѣ глава да подслони, а самъ си е убѣжище на разби-
ти отъ живота души; Той е нѣмотенъ — но всички обо-
гатава, Той не дѣри властъ, Той всѣкому иска да услу-
жи, но въ сѣщото врѣме покорява сѣрдца и хората са-
ми въ умиление падатъ прѣдъ нозетѣ Му. Него въ всич-
ко обвиняватъ, даже лъсть не се намѣри въ устата Му;
Мразятъ Го — но Той прощава. Разпѣватъ го на кръстъ,
а Той се моли за палачитѣ. Той всички зове къмъ миръ,
братство и свобода.

Той ходи по свѣта, благовѣствува на бѣднитѣ, цѣри съкрушенитѣ въ сърдце, проповѣдва на плѣненитѣ освобождение. Той цѣль е любовь. Той е съчетание отъ противорѣчия, а между това нѣма никой и нищо въ свѣта, по-разбрани отколкото е Той.

Неговиятъ моралъ не е робски, а моралъ Божий, неограниченъ, но самоограниченъ въ Себе си отъ любовь. По тѣло Той е синъ човѣшки, а по душа Синъ Божи. Той е създание отъ Божественото и човѣшкото.

Той е това, което би трѣбало да е човѣкъ — *Богочовѣкъ*. По високъ идеалъ отъ Богочовѣка нищо не може да бѣже тука на земята.

Ето Човѣка!

Б. Идеала на обществото.

Въ цѣлата философия, дори до Хоббса (XVII вѣкъ) на човѣка се е гледало като на индивидуумъ — сгоистъ, незнающъ никакви компромиси и не охотно встъпващъ въ общественния съюзъ.

Единственото състояние на естествения човѣкъ, Хоббсъ признава „състоянието на война на всѣки противъ всички“, при което, все така споредъ него за своя полза човѣкъ встъпва въ съгласие „съ събѣда си“.

Слѣдъ Хоббса, при все това, почнали да се изтъкватъ възгледи на обществото като агрегатъ съзнателни същества, обединяващи се въ една *организация* за обща полза.

Само Хербертъ Спенсъръ се възвисилъ до разбирането, че обществото не е организация, а *организмъ*, правственъ и физиологически организмъ, понеже въ състава му се съгледва раздѣлянето на труда, разпространяващо се отъ отдѣлния индивидъ къмъ групи и организации на индивидитѣ.

Но що чета въ Библията, именно въ Апостола Павла?

Като говори за идеалното общество Христово, той го нарича „тѣло съчленявано и свързвано чрѣзъ всѣко сключване на спомагателнитѣ членове, споредъ съразмѣрното тѣлствие на всѣка една частъ“ (Ефес. 4:16) При това той указва на неразривна зависимостъ въ отдѣлнитѣ членове на организма.

„Страда ли единъ членъ — страда цѣлото тѣло“.

Осемнадесетъ вѣка сж били нужни за научната човѣшка мисль да оформи това опрѣдѣление за обществото, което азъ намирамъ въ моята Библия. Осемнадесетъ вѣка сж били потребни, за да се впише въ криминологията понятието, че цѣлото общество е виновно за правственото падане на отдѣлния членъ отъ обществото, т. е. да се изтъкне принципа, който тъй просто ни е указанъ въ Библията.

Отъ тукъ става ясно, че ако хората биха по-дълбоко изучавали Библията, то по-скоро би се формиралъ принципа на социологията.

В. Идеала на човѣчеството или идеала на международния животъ.

Както е извѣстно, въ основата на международния животъ лежи така нареченото Международното или Междудържавно право, което е „своякупностъ правови норми, опрѣдѣлящи взаимнитѣ прѣва и задължения на държавитѣ, които влизатъ въ международното (междудържавното) общение“.

Това право е основано на признанието егонизма на всѣка държава и народъ

Между правата, за които говори има и таквотъ:

Ultima ratio за разрѣшенieto на междудържавни-правови спорове е „войната“.

Прѣди всичко азъ твърдя, че Библията не отрича правата по принципъ.

Напротивъ, тя дава най-доброто опрѣдѣление на правото, каквото нѣкога е съществувало: Каквото искатъ да ти правятъ, прави и ти*.

Но Библията счита правото за нисша форма на отношение между хората по единичното основание, че само по себе си правото е консервативно, то изключва възможността да се прогресира; въ сжщото врѣме, Библията прѣдлага друга, по-възвишена, форма на отношения! Тя въвежда новъ психологически или по-право духовенъ факторъ въ отношенията между хората и държавитѣ.

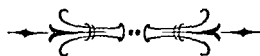
Като учи, че въ Христа нѣма ни Елини, ни Иудеи, Библията провъзгласява великия принципъ — братство между народитѣ, и съ това унищожава непродолимитѣ безъ него народни и държавни прѣврати и приканва човѣчеството къмъ въвеждането на Божието царство на земята, т. е. къмъ такова уреждане цѣлия животъ на човѣчеството, при което вситѣ хора и вситѣ народи да живѣятъ въ пълното съзнание на Божието владичество и подчинение на неговитѣ закони и при което владичество и дума не може да става за война; когато хората ще изковатъ сабитѣ си въ орала и копията си въ сърпове (Исаия 2:4) и вълка ще живѣе заедно съ агнето, и младото лъвче и вола ще сж заедно и малко дѣте ще ги води (Исаия 11:6).

Такъвъ ще е живота на Божитѣ синове.

Идеалниятъ животъ на цѣлото човѣчество е идеалътъ богоподобие.

Всичкиятъ разгледаши по-горѣ литературно-научно-философски идеали: за отдѣлния човѣкъ, за обществото и човѣчеството въкупомъ не сж свързани помежду си съ никакви идеи, никакви начала. А нѣкъ библейскитѣ идеали относително човѣка, обществото и човѣчеството сж основани на великия принципъ на висшъ алтруизмъ, на отричане отъ човѣшкото, въ интереса на божественото и достигане Божественото съвършенство или абсолютното богоподобие.

Такъвъ е смисъла на библейскитѣ идеали.



Недѣлно училище.

Изъ бѣлжкитѣ на Henry Meyer.

Окт. 14-и. Чистъ и нечистъ. — Марка 7:1—23.

Твърдѣ много въ религиозния и общественъ животъ на единъ народъ се дължи на традицията, която се счита свещена и задържа много нрави и обичаи, които при днешнитѣ условия на живота нѣматъ никакво значение. Ние растемъ и се развиваме, та традициитѣ на миналото ставатъ неносни за насъ. Въ тоя урокъ Исусъ

ни учи, че всѣки трѣба да си постави за цѣль въ живота да изпита, изслѣдва, прѣцѣпи и, ако е нужно, да изостави всѣка традиция, всѣко „прѣданне на старитѣ“, които му прѣчатъ на истинския напредѣкъ въ нравствено, религиозно и умствено отношение.

Въ златния стихъ се говори за „правда, миръ и радостъ“. Царството Божие трѣба да донесе всички тия

благословения въ тоя грѣшенъ свѣтъ. Всѣки човѣкъ, който се бои отъ Бога, ще бѣде всѣкога честенъ, правдивъ въ сѣлките си съ хората. За истинския християнинъ нѣма компромиси съ злото. Той ще прѣцѣнява всѣка своя пошлѣпка, всѣка дума. По тоя начинъ ще бѣде винаги чиста съвѣстѣта му, спокойна душата му, вслѣдствие на което „мирътъ Божи ще изпълни сърцето му и помилуваннята му“. А такъвъ животъ съ „правда и миръ“ ще бѣде изпълненъ, безъ съмнѣние, и съ радостъ. Не ядене, пиене и всевъзможни чувствени удоволствия, но правда, миръ и радостъ — плодовѣтъ на Духа — ще бѣде дѣло на всѣки, който се присъедини къмъ редовѣтъ на ратницитѣ за дохождането на царството Божие.

Зл. сл.: „Защото царството Божие не е ядене и пиене, но правда, миръ и радостъ въ Духа Светаго“. Римл. 17 : 14.

Окт 21-и. Мисията между азиатциитѣ. — Марка 7:24 - 30 Матея 8:5 - 13.

Най-първата длъжностъ на всѣки човѣкъ е да се грижи за доброто на своитѣ си. Не е право никой да прѣисбрегне своитѣ дѣца и тѣхнитѣ душевни и физически нужди, за да помага и услужва на съседитѣ си. Отъ друга страна, ако човѣкъ е равнодушенъ къмъ нуждитѣ и състоянието на съседитѣ си, ако трупа богатства, материални, умствени и душевни, безъ да се заинтересува въ тия около него, които нѣматъ сжщитѣ благословения, тоже не ползува своитѣ си. Дѣца отраснали въ една срѣда, дѣто има себелюбие, неволно подражаватъ примѣра на по-старитѣ и ставатъ тоже егоистични, себенадѣяни. Тѣмъ ще липсватъ много качества, които биха направили характера имъ силенъ, благороденъ. Сжщо така е съ църквата. Въ историята е отбѣлзано, че когато църквата е била хладнокрѣвна къмъ народитѣ, които живѣятъ безъ свѣтлината на евангелието, сама тя е отпадала. Църквата въ сѣверна Африка би могла да евангелизира цѣлия континентъ прѣзъ епохата на ранната християнска църква, но послѣдната започна да се отнася съ прѣнебрежение къмъ азиатциитѣ и се впусна въ безполезна прѣпири, догдѣто съвършено пропадна, разбира се, слѣдъ като бѣ дала десетки достойни мъченици. Съ

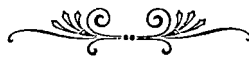
ограничаване християнската дѣйностъ, умира и духовния животъ.

Зл. ст.: „Който иде при мене, нѣма да го изпжда“. Иоан. 6 : 37.

Окт. 28-и. Пѣтуване по Декаполъ. Марка 7:31 - 8:10.

Областѣта Декаполъ бѣше на юго-изтокъ отъ Галилейското езеро и на изтокъ отъ рѣката Йорданъ. Това бѣха десетъ грѣцки градове, съюзени за взаимна отбрана. Исусъ иждиви извѣстно врѣме въ тия градове и стори велики дѣла на милостъ. Освѣнъ изкуплението, Исусъ извърши твърдѣ много чрѣзъ живота си. Той не живѣ въ лѣностъ и бездѣйствие, нито работѣше само за себе си. Многокултурни, образовани хора употрѣбаватъ врѣме и сили да постигнатъ, може би, благородни цѣли, но все пакъ нищо не допринасятъ за подобрението на свѣта, за олекчение неспособното положение на множество нещастници, които страдатъ гладни, голи, безпомощни. Само тогава животътъ е иждивенъ достойно, когато е иждивенъ за другитѣ. Такъвъ е билъ Исусовия животъ. Всички християни трѣба да зематъ него за свой образецъ. Съ що помагаме на другитѣ? Що цѣнно, трайно сме сторили? Дали работата, на която посвещаваме врѣмето и труда си е, наистина, достойна? Имаме ли горещо желание да служимъ Богу и на другитѣ около насъ? Ако не, тогава, каква страна трѣба да земемъ, за да направимъ своя животъ, наистина, Христоподобенъ? Колко далече сме ние отъ Христовия идеалъ за служба между другитѣ! Какъвъ егоизъмъ, какво тѣсногрудие е сковало повече отъ Христовитѣ послѣдователи! Тоя егоизъмъ ни обхваща повече и повече при днешнитѣ условия на живота и материализмътъ, личнитѣ интереси ни занимаватъ повече отъ всичко друго. Чудно ли е тогава, че християнството се тѣй порицава отъ противниците му и великата Христова кауза, като че е осмѣдена на забвение и погромъ? Не е ли врѣме да се опомнимъ?

Зл. ст.: „Всичко добръ прави; и глухитѣ прави да чуятъ и нѣмнитѣ да говорятъ“. Мат. 7 : 37.



Изъ далечнитѣ страни.

Д-ръ Джеймсъ М. Бъкли — най-видниятъ и много заслужилъ дѣецъ въ методистката църква и бившъ редакторъ на Christian Advocate е станалъ професоръ по Църковно право и Философията на Християнството въ Богословската Семинария на Дрю, Америка.

Бѣли за жѣтва ниви. Пѣтници, присигнали отъ Срѣдна Африка говорятъ, че между чернитѣ имало масови обръщания къмъ Християнството. Методисткитѣ църкви въ Португалска Африка рапортиратъ едно наращение отъ 50 на стотъ въ членството на църквата прѣзъ миналата година. Числото на новитѣ обращеници възлѣзло на нѣколко хиляди. Само въ двѣ презвитериянски станции имало 9000 души, а други отъ твърдѣ далечно разстояние принждали съ молба къмъ мисионеритѣ да дойдатъ между тѣхъ и да имъ проповѣдватъ евангелието Христово. Отличителниятъ знакъ въ това движение е, че чернитѣ се учатъ да четатъ и едничката книга, която иматъ за четиво, е Библията.

Международнитѣ Недѣлни Уроци за иднитѣ петъ години сж наредени, както слѣдва:

За 1913 год. Ветхиятъ Завѣтъ. Отъ Битие до Исусъ Навинъ. Миросъзданието до настаняването на Израеля въ Ханаанъ.

„ 1914 год. Новиятъ Завѣтъ. Останалата частъ отъ живота на Христа по първитѣ три евангелия.

„ 1915 год. Ветхиятъ Завѣтъ. Отъ сждии до 4 царѣ съ Пророцитѣ.

„ 1916 год. Новиятъ Завѣтъ, Дѣянията, Посланията и Откровението.

„ 1917 Януари — Юни Новиятъ Завѣтъ. Иоановото Евангелие. Юли — Декември. Ветхиятъ Завѣтъ. 4 царѣ, Ездра и Неемия (съ Пророцитѣ).

Седмниятъ Всесвѣтски Недѣлно-Училищенъ Конгресъ въ Цюрихъ. Правятъ се трѣскави приготовления за държането на този конгресъ, който ще се състои въ Цюрихъ на 21 — 28 Юли, 1913 година. Недѣлно-Училищното дѣло расте по цѣлъ свѣтъ и то съ неимовѣрна бързина. Днесъ въ недѣлното училище се наброяватъ, зачислени прѣзъ разни възрасти, повече отъ 30 милиона членове. Отъ тѣзи най-виднитѣ и най-духовитѣ прѣд

ставители отъ Европа, Азия, Африка, Америка и Островитѣ, като недѣлно-училищни специалисти, пастири, учители и мисионери ще присѣтствуватъ и ще зематъ живо участие въ сказките и разискванията. Между многото първокласни говорители посочватъ се г-нъ Ф. Б. Маяръ отъ Лондонъ, Джипси Смитъ и трима отъ най-виднитѣ епископи въ методистката църква — Епископъ Джонъ Винсентъ, Епископъ Бъртъ и Епископъ Нюлсънъ. Цюрихъ, дѣто ще се държи конгресътъ, е родното мѣсто на реформатора Цвингли. Прѣдъ видъ на това назначено е да се държатъ двѣ сказки върху неговия животъ и дѣятелностъ. Съ малко думи, конгресътъ обѣщава да бжде нѣщо невидено и нечуто до сега, и като таквъ той заслужава да се посѣти. Понеже ще има хора отъ разни народности и езици, ангажиранъ е единъ германецъ, прѣводчикъ, който разбира 40 езици, но говори на 27. Дано да има нѣкои и отъ България да отидатъ.

Освещение на третата Метод. Еписк. църква въ Русия. На 25 минали Юли въ типичното руско село Сиголово, 50 километра на изтокъ отъ Петербургъ, новоназначениятъ нашъ главенъ надзирателъ, Епископъ Нюлсънъ имѣ удовольствието да освети първата за него, методистка църква. За методиститѣ въ Сиголово, чиего всесърдечно желание бѣ постигнато, този бѣше наистина бѣлѣжитъ день. Почти цѣли петъ години тѣ се бѣха молили и работили за този молитвенъ домъ, и ето го сега свършенъ на чело на главната улица. Скромно здание, но пакъ най-хубавото въ цѣлото село! Бѣднитѣ себепожртвувателни братя снабдиха мѣстото и 500 лева. При постройката на зданието, пастирътъ и нѣкои отъ членоветѣ посветиха много дни въ трудъ. Църквата и едноетажниятъ пастирски домъ коштуватъ 7,500 лева. Църковното помѣщение ще събира около 250 души.

Между разнитѣ приятели, които участвуваха въ това паметно освещение бѣха Епископъ Хямилтънъ, д-ръ

Типль отъ Римъ, директорътъ на богословското училище въ Хелсингфорсъ, Финландия, и нѣколко души отъ нашитѣ методисти въ Петербургъ. Селскиятъ кметъ, който е и единъ отъ виднитѣ членове на църквата, държа по този случай кратка рѣчь. Поради отличния си характеръ и заслугитѣ, принесени на селото, Царьтъ го е декориралъ прѣди една година. За тази причина и църквата ни въ това село се радва на извѣстни привилегии.

За споменъ на тази първа осветителна служба, Епископъ Нюлсънъ внуши да се надпишатъ, като девизъ надъ амвона въ църквата думитѣ: „Богъ е любовъ“.

За Методизма въ тѣзи 25 села, дѣто нѣма ни църкви, ни училища, се открива едно велико бѣдаше. Както тука, тъй и на друго мѣсто нашата работа трѣба да бжде не само духовна, но и образователна. Въ едно отъ съседнитѣ села — Хандрово, прѣди петъ години, когато пишещиятъ тѣзи редове проповѣдва първата си проповѣдь въ Русия, той и прѣводчикъ му на малко остана да изгубятъ живота си, защото единъ пиянъ човѣкъ ги нападна съ ножъ да ги убие. Докато методиститѣ не бѣха почнали работа въ тѣзи села, моралното имъ състояние бѣше ужасно — безнравственостъ, пиянство, картожничество и пр. Сега мнозина отъ селянитѣ водятъ трезвенъ, праведенъ и честитъ животъ; слушатъ се духовни пѣсни вмѣсто клетви и виждатъ се Библии вмѣсто шишета съ водка.

Въ Русия села, които сж безъ църква, се наричатъ *Деревия*, а ония съ църква — село. Методиститѣ въ Сиголово сега гордо могатъ да наричатъ селото си „Сиголово село“.

Между руситѣ има слѣдната поговорка: „Богъ любить троицъ“. Прѣзъ послѣднитѣ три години методистската Мисия е изградила три църкви въ Светата Руска Империя. Богъ да ладе, щото нашата Мисия да повтори числото *три* много, много пжти!



Dr. G. A. Simons.

Отъ „Земята на хилядитѣ езера“.

Втората сесия на финландската конференция се държа въ Бйорнборгъ отъ 30 юли до 4 августъ подъ прѣдседателството на епископъ Нюлсънъ. Тая конференция бѣ седмата, на която епископътъ присѣтствуваше отъ 19 юни т. г. Той идѣше за пръвъ пжтъ помежду ни и въ скоро врѣме плѣни сърцата на всички. Неговиятъ тихъ, разсѣдливъ, усърденъ духъ отъ самото начало зарази всички, а петьтѣ негови въдъхнователни рѣчи бѣха най-внушителни и полезни.

Конференцията поздравя по кабеда бившия за осемъ години епископъ Бъртъ, като му изпрати думитѣ 1 Солун 1:2 — 3 ст.

Въ едно отношение най-мжно е да се държи конференция въ Финландия, поради разнитѣ народности и езици, които се прѣдставятъ отъ съставнитѣ ѣ членове. Конференцията се дѣли на двѣ секции: шведска и финландска. Къмъ послѣдната се присѣдинява и руската мисия, състоеща се отъ руси, естонци, германци, финландци и др. Събранията на конференцията се държатъ ту въ шведски, ту въ финландски църкви. Всички рѣшения въ дѣловитѣ събрания се прѣдаватъ на шведски и финландски, а за епископа се прѣвождатъ специално на английски.

Църквата, въ която се отвори конференцията, празнувае своята двадесетъ и петъ годишнина. Тя принадлежи на едно финландско дружество, което прѣзъ послѣднитѣ двѣ години сполучило да купи за нищожна цѣна едно голѣмо здание, употребявано до тогава за пожарна команда. То било тъй добръ ремонтирано и приспособено за църква и пастирска кжша, щото сега е оцѣнено за 35,000 финландски марки. Градътъ Бйорнборгъ, или *Пори* на финландски езикъ, е едно старинно пристанище, красиво разположено на устието на рѣката Румоелфъ на Ботнически заливъ. Построенъ най-първо отъ шведитѣ прѣзъ 1558 г., той е билъ опожаренъ слѣдъ три вѣка и послѣ съграденъ отново, тъй че сега е единъ отъ най-чиститѣ и най-красни градове въ Финландия.

Особена честъ на конференцията правѣха трима нейни многопочтени гости, чийто сказки за дълго ще се помнятъ. По специалната покана на епископъ Нюлсънъ, въ Бйорнборгъ пристигна нашия многообиченъ епископъ отъ Бостонъ, г. Хамилтънъ, заедно съ госпожата и дъщеря си. Епископъ Хамилтънъ проповѣда въ недѣля заранъ върху текста въ псаломъ 56:9 — „Господъ прави да прѣстанатъ боеветѣ“. Цѣлата негова рѣчь бѣше всесърдеченъ апелъ за прѣмахване на войната, въцаряване

миръ и всенародно братство. Дръ В. Тичлъ, директоръ на метод. колегия и семинария въ Римъ, прѣкаралъ неко-ко дѣна помежду ни и държа нѣколко най-вродушевити рѣчи, както и делегатътъ на шведската конференция, прѣпод. К. Норстромъ.

Късно прѣзъ ношъта въ недѣля финландскитѣ църковенъ хоръ изпѣ нѣколко прочувствени пѣсни прѣдъ прозорцитѣ на епископъ Нюасънъ, а рано на идната сутринъ нише отпътувахме отъ Пори за Хелзингфорсъ, столицата на Финландия, кждѣто двѣ служби се държаха вечеръта, изведнажъ слѣдъ нашето пристигане. Еъ шведската църква, дѣто се държа една отъ службитѣ, двамата епископа благословиха двѣ диаконеси. Втората служба се държа въ финландската църква. Зданията на тия двѣ църкви се оцѣняватъ на 90,000 долара. Християнството упражнява мощно влияние въ тоя градъ навече въ университетскитѣ кржове.

Въ Финландия работата Божия е повече отъ изсърдчителна. Прѣзъ послѣднитѣ 30 години хиляди сж познали Христа. Финландцитѣ сж хора съ непоколебими, като скала, характери. Въ Олимпийскитѣ състезания въ Стокхолмъ финландцитѣ зеха втора награда. За тоя тримилионенъ силенъ, характеренъ народъ ще има още много да се чуе въ историята на литературата, изкуствата, науката и религията.

Ние прѣстояхме само 5 часа въ Хелзингфорсъ и отпътувахме прѣзъ ношъта съ експреса за Петербургъ. На гарата голѣмиятъ хоръ отъ шведската църква ни изпрати съ пѣсни, чинто мили звуци за дълго ечеха въ ушитѣ ни.

Това изпращане трогна епископитѣ и всички насъ. „Богъ върши чудни дѣла“, прошепна единъ, когато треньтъ потегляше

Вжтрѣшни новини.

Опущение. Въ миналия брой за Септември като хроникирахме за размѣстването на нѣкои отъ проповѣдницитѣ въ Методистката Мисия, несъзнателно сме пропуснали да отбѣлѣжимъ, че г-нъ П. Мишковъ порано въ Варна, а ситиъ въ Берковица, е билъ назначенъ за проповѣдникъ въ Свищовъ. Съжляваме за това опущение. На скоро слѣдъ Годчинната Конференция г-нъ Тодоръ Иванчевъ се завърна отъ богословската семинария въ Франкфортъ и биде назначенъ за проповѣдникъ въ Берковица.

Отишли подъ знамената. По случай мобилизацията, повечето отъ мжжетѣ — членове на нашитѣ църкви въ различни мѣста на Сѣверна и Южна България сж отишли въ частитѣ си, дотолкозъ щото въ нѣкои села и градове сж останали само женитѣ. Между заминалитѣ въ редоветѣ на армията има и нѣколко ржкоположени пастори — Георги Бабаджовъ и Ник. Н. Пулевъ отъ Сѣверна България и Ив. М. Цокъвъ и Стеф. Градинаровъ отъ Южна България. Законътъ за Устройството на Вържженитѣ сили на Царство България чл. 22 ал. а) освобождава отъ военна служба всички свещенослужители безъ разлика на религия, и по силата на този членъ, нѣкои отъ другитѣ проповѣдници сж били освободени. Хранимъ пълна надежда, че всичкитѣ нѣши евангелисти, повикани подъ знамената, ще изпълнятъ дълга си къмъ отечеството си съ пълна прѣданостъ и упование на Бога. Ако сърдцата на всички българи горятъ днесъ отъ жажда да изкупятъ съ кръвта си свободата на Македония и Одринско, то колко повече вѣрващитѣ въ Бога християни, пропити съ възвишена християнска любовь,

слѣдващи постжпкитѣ на Разпятия на Голгота ще сж готови да вървятъ смѣло и неустрашимо на прѣдъ.

Позивъ за молитва. Войната е вече обявена! Отецеството ни е повикано на посрѣщане събнития ~~какви~~ каквито никога не е срѣщало. За сво-бодата на Македония и Одринско, нашитѣ братя и синове вече настжпватъ изъ Тракийскитѣ и Македонскитѣ равнини готови да се срѣщнатъ лице съ лице съ смъртъта и да се пожертвуватъ. Каква е нашата длжностъ въ тѣзи до висша степенъ критически обстоятелства? За насъ мже и жени, бащи, майки и сесгри, които оставаме у дома, какво друго можемъ сторити, освѣнъ да се обърнемъ съ всичкото си сърдце къмъ Бога, и за отечеството си, за съюзницитѣ си, за Царя, военоначалницитѣ си и за храброто българско войнство да принасяме денонощно молитви къмъ Царя на Царетѣ, отъ Когото зависи всичко?

За тази цѣль нека въ всѣкой градъ и село всички искрено вѣрващи се групиратъ и долѣто продължава войната, нека се държатъ всѣкидневни молитвени събрания. Ни студъ, ни вѣтръ, ни мракъ, нито разстояние *нищо, нищо* да не ни попрѣчи отъ да обикаляме дружно Благодатния Прѣстолъ Божий. Таква събрания вече сж почнати на нѣколко мѣста. Въ столицата ставатъ на три отдѣлни мѣста всѣка вечеръ отъ 8 до 9 часа. „Въ молитва бждете постоянни“.

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

и се намира за проданъ въ АМЕРИКАНСКАТА ПЕЧАТНИЦА, Самоковъ, важната книга

Основнитѣ Истини на Християнската Вѣра, часть I., Защо вѣрваме Библията.

Тази книга дава, въ видъ на отговори на зададени въпроси, всичкитѣ най-важни доказателства въ полза на Библията и Християнската Вѣра, отъ най-старитѣ доказателства до най-новитѣ, доста сбито, съкратено и убѣдително, въ оригиналенъ и интересенъ стилъ.

12¹/₂ печатни коли, или 200 страници.

Цѣна 50 ст.

Чрѣзъ пощата за България 60 стотинки.
» » » странство 70 »

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ

и се намира за проданъ въ АМЕРИКАНСКАТА ПЕЧАТНИЦА, гр. Самоковъ, трактатъ върху така-наречената

Християнска наука: естеството и послѣдствията ѝ, отъ Х. Н. ХАСКЕЛЪ.

Книжка отъ 3 печатни коли, или 48 страници, здраво зашита, съ книжни корици.

Цѣна 20 стот